



**LUNDS**  
UNIVERSITET

# Kan Nordkorea och R2P skaka hand?

- En fallstudie av R2P och om detta går att applicera på Nordkorea.

Lindita Latifi

Avdelningen för mänskliga rättigheter

Historiska institutionen

Kurskod: MRSG31

Termin: HT-terminen 2019

Handledare: Olof Beckman

Omfång: Antal ord 15549



# Abstract

2001 utgav ICISS<sup>1</sup> rapporten om Responsibility to Protect för att kartlägga staters skyldighet att säkerställa fred och säkerhet samt mänskliga rättigheterna för invånarna inom staten. Rapporten förklarade även det internationella samfundets skyldighet att ingripa genom intervention när staten inte kan upprätthålla de mänskliga rättigheterna. Därefter nämndes inte R2P förrän 2005 igen under World Summit Report,<sup>2</sup> där skyldigheterna och rättigheterna för staten samt det internationella samfundet var snarlikt men ändå annorlunda. Efter misstankar om brott mot mänskligheten i Nordkorea, fick Commission of Inquiry<sup>3</sup> i uppdrag av FN att rapportera om säkerhetsläget i Nordkorea. Med hjälp av dessa tre rapporter har det undersökts utifrån verktyg från innehållsanalys med induktiv ansats för att besvara det *manifest* samt *latent* innehållet i de tre rapporterna. Detta för att undersöka om det går att applicera R2P på Nordkorea. Det *manifesta* indikerar på att fenomenet R2P representerar en utopisk stat som innehar ett demokratiskt statskick medan det *latenta* förklarar att Nordkorea representerar en väldigt realistisk synvinkel där statens egenintresse går före mänskliga rättigheter. Uppsatsens teoretiska ramverk utgörs av realism och idealism. Trots de skilda utgångspunkterna i perspektiven finns det en delad uppfattning av att R2P blir svårt att implementera på Nordkorea. Realism menar att förverkligandet av mänskliga rättigheter kolliderar med statens egna intressen. Idealism däremot lyfter det faktum att R2P inte kan appliceras på Nordkorea då R2P är synonymt med våldsanvändning vilket direkt strider mot Nordkorea som är realistiskt och ständigt utökar militären samt innehar kärnvapen. Diana Amneus<sup>4</sup> avhandling om R2P har använts för att sätta perspektiv på resultatet i analysen för att möjliggöra vidare diskussion. Resultatet av undersökningen lyfter problematiken som följer med att R2P inte kan aktualiseras eftersom det inte finns tillräck-

---

<sup>1</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS), ”*The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty*”, 2001.

<sup>2</sup> United Nations, General Assembly, ”World Summit Report”, A/ RES/60/1 p.138-140, 2005.

<sup>3</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”*North Korea and the Responsibility to Protect*”, 20 Feb 2015.

<sup>4</sup> Amneus, Diana, ”*The Responsibility to Protect by Military Means Emerging Norms on Humanitarian Intervention?*”, Department of Law, Stockholm University, Stockholm, 2008.

liga skäl för intervention. Dilemmat som följer med detta är att mänskliga rättigheter inte kan inskränkas om det konstateras att de inte existerar inom en stat. Vidare kan mänskliga rättigheter som skäl inte mötas mot staten Nordkorea som innehar kärnvapen. Vidare kommer Kinas roll i säkerhetsrådet att förklaras för att förstå legitimiteten i fenomenet R2P.

*Nyckelord: R2P, internationella relationer, FN, Säkerhetsrådet, Nord Korea, Statssoveränitet, Ansvarsutkrävande*



# Innehållsförteckning

## **1 Inledning**

- 1.1 Syfte och frågeställningar
- 1.2 Material och avgränsningar
  - 1.2.1 Primär- och sekundärmaterial

## **2 Tidigare forskning**

## **3 Bakgrund**

## **4 Teori**

- 2.1 Realism
- 2.2 Idealism

## **5 Metod**

- 5.1 Innehållsanalys med induktiv ansats

## **6 Analys av rapporterna.**

- 6.1 ICISS rapport från 2001
- 6.2 World Summit Report från 2005
- 6.3 ICISS i jämförelse till World Summit Report 2005
- 6.4 Kinas roll
- 6.5 Brott mot mänskligheten - CoI

## **7 Diskussion**

## **Källförteckning**

# 1. Inledning

Responsibility to protect är i en utopi precis det rätta medlet för att skapa fred och säkerhet på jorden där det primära målet är att säkerställa fred och säkerhet för befolkningen inom en stats territorium. Däremot är responsibility to protect (härefter R2P) problematiskt av olika skäl när det kommer till förankring med verkligheten. FN har gått ut med en rapport gällande de brott som sker mot fred och säkerhet i Nordkorea.<sup>5</sup> I denna uppsats ska det undersökas hur säkerhetsrådet agerat utifrån denna rapport, hur Nordkorea själv förhåller sig till den informationen samt vilken lösning det finns på de grymheter som begås i Nordkorea. För att få svar på frågan kommer en innehålls analytisk metod tillämpas på rapporten från ICISS från 2001 samt från världstoppmötet 2005 för att undersöka vilka möjligheter som finns för att möjliggöra intervention i Nordkorea.<sup>6</sup> Med hjälp av den för studiens syfte avsatta teori kommer Diana Amneus avhandling att granskas och analyseras i samband med rapporterna från FN.<sup>7</sup> Dessutom kommer analysering ske av situationen i Nordkorea, relationen med Kina och vilken roll Kina har till FN. En kort och övergripande jämförelse kommer även göras mellan Libyen och Nordkorea med anledning för att ge en förståelse för säkerhetsrådets makt som har utspelats i Libyen.

## 1.1. Syfte och frågeställning

Det primära syftet för uppsatsen är att klargöra hur situationen för de mänskliga rättigheterna ser ut i Nordkorea. Detta ska göras genom att analysera om R2P går att imple-

---

<sup>5</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”*North Korea and the Responsibility to Protect*”, 20 Feb 2015.

<sup>6</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS) , ”*The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty*”, 2001.

<sup>7</sup> Amneus, Diana, ”*The Responsibility to Protect by Military Means Emerging Norms on Humanitarian Intervention?*”, Department of Law, Stockholm University, Stockholm, 2008.

mentera för att möjliggöra intervention i staten. Nordkorea är en totalitär regim med en diktator som prioriterar upprustning och kärnvapen före befolkningen och bryter mot mänskliga rättigheter.<sup>8</sup> Detta är ur ett människorättsligt perspektiv problematiskt. Ur det människorättsliga perspektivet ska därför rapporten från ICISS samt World Summit Report analyseras för att undersöka vilken bäring dessa rapporter har för att möjliggöra intervention i landet. Uppsatsens syfte blir även att förklara vilken relation Nordkorea har till Kina samt vilken betydelse detta har för vetorätt som Kina åtnjuter, då Kina sitter som permanent medlem i säkerhetsrådet.<sup>9</sup>

Dessutom kommer FNs säkerhetsråd undersökas för att förstå legitimiteten i fenomenet R2P och vilken effekt Nordkoreas kärnvapen har på säkerhetsrådet. För att få en förståelse för säkerhetsrådet kommer undersökningen förklara situationen i Libyen för att få bäring på den diskussion som senare förklaras. Det sekundära syftet blir således att undersöka vilka mänskliga rättigheter som existerar i Nordkorea ur en idealistisk samt realistisk synvinkel samt om dessa går att applicera på rapporterna från ICISS samt World Summit Report. Genom att analysera FNs rapport från 2005s världstoppmöte samt ICISS rapport från 2001 ska resultatet i samband med mitt teoretiska perspektiv och med hjälp av den valda metoden nå fram till ett svar på min fråga. Följande fråga skall besvaras för att uppnå syftet med undersökningen:

- *Fungerar idén om R2P på något sätt i fallet Nordkorea?*

---

<sup>8</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”North Korea and the Responsibility to Protect”, 20 Feb 2015. s.1-4.

<sup>9</sup> [FN.se](http://FN.se)

## 1.2 Material och avgränsningar

### 1.1.1. Primär- och sekundärmaterial

I denna uppsats kommer ICISS artikel om R2P från 2001<sup>10</sup>, World Summit Report<sup>11</sup> från 2005 samt CoI<sup>12</sup> artikel om Nordkorea från 2015 att utgöra uppsatsens primärmaterial. Dessa utgör en central del i uppsatsen och nedan följer en kort och övergripande redogörelse för dessa rapporter med anledning för att läsaren ska få en tydligare förståelse för innehållet i dessa. De tre rapporterna kommer senare att analyseras utifrån 1. det teoretiska ramverket samt 2. Innehållsanalys av induktiv ansats.

*ICISS (International Commission on Intervention and State Sovereignty)* artikel om R2P från 2001<sup>13</sup> behandlar frågan om statens skyldighet att skydda dess befolkning som riskerar att utsättas för olika brott mot mänskligheten. I rapporten framgår det även andra staters möjlighet att hjälpa den stat som inte lyckas rädda sin befolkning och dess ansvar att se till deras säkerhet.<sup>14</sup> Detta ska enligt rapporten kunna genomföras med hjälp av att suveränitetsprincipen ”skjuts undan” för att den internationella moralen för människorna vars rättigheter inte åtnjuts blir den faktorn som möjliggör intervention. Genom rapporten från ICISS som utgavs 2001 skulle staten inneha det primära ansvaret att skydda befolkningen. R2P behandlar däremot inte alla olika brott, vilket rapporten från World Summit Outcome från 2005 går in på mer djupgående.

---

<sup>10</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS) , ”*The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty*”, 2001.

<sup>11</sup> United Nations, General Assembly ,”World Summit Report”, A/ RES/60/1 p.138-140, 2005.

<sup>12</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”*North Korea and the Responsibility to Protect*”, 20 Feb 2015.

<sup>13</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS) , ”*The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty*”, 2001.

<sup>14</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS) , ”*The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty*”, 2001,s.XI-II.



ICISS förklarar kriterierna för hur en intervention bör gå tillväga samt att det är FNs säkerhetsråd som fattar beslut gällande intervention.<sup>15</sup> Rapporten från 2001 är inte någon internationell lag, mer av ett förhållningssätt för stater inom den internationella sfären. I rapporten finns det sex kriterium som kommer att ligga till grund för analysen när rapporten undersöks. Kriterierna är följande: Första kategorins två kriterier är etnisk rensning samt dödande i stor skala. Andra kategorin har fyra kriterium vilka är: rätt intention, sista utväg, intervention i proportion till ingripande och rimliga utsikter till förbättring. Den tredje kategorin har fem kriterium som utgörs av att, ingen annan än FN får ta beslut gällande intervention, en stat måste formellt ansöka om intervention, FNs säkerhetsråd tar det slutgiltiga beslutet, veto-rätt funktion och alternativ till intervention om inte säkerhetsrådet agerar. Den sista kategorin har sex kriterium och innebär att ha tydliga mål, militärt förhållningssätt mellan involverade parter, fokus ska vara skydd av befolkning, tydligt regelverk innan intervention, inget tvångs-skydd samt slutligen ta hjälp av humanitära hjälporganisationer.<sup>16</sup> En mer utförlig förklaring av de olika kriterierna och tillämpningen av dessa kommer att ske löpande i avsnittet för analys.

*World Summit Outcome 2005* är första gången efter rapporten från 2001 som R2P benämns igen.<sup>17</sup> I rapporten förklaras Kapitel VII som genomgår tillvägagångssättet vid hot mot fred och aggressionshandling.<sup>18</sup> Kapitel VII förklarar genom vilka medel FNs säkerhetsråd kan agera där freden hotas inom en stat. Viktigt att nämna är att Kapitel VII utgör ett villkor i *World Summit Outcome 2005* till skillnad från föregående rapport. Rapporten är en uppdaterad variant av den från 2001 som förklarar under vilka premisser som det är fråga om R2P och behovet av intervention. Som även kortfattat nämnts tidigare, förklaras det vilka brott mot mänskligheten som har med R2P att göra

---

<sup>15</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS) , ”*The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty*”, 2001.s.XII-XIII.

<sup>16</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS) , ”*The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty*”, 2001. s.XII-XIII.

<sup>17</sup> United Nations, General Assembly , ”*World Summit Report*”, A/ RES/60/1 p.138-140, 2005.

<sup>18</sup> Charter of the United Nations ”*Chapter VII: Action With Respect to Threats to the Peace, Breaches of the Peace, and acts of Aggression*”. Hämtad från [un.org](http://un.org) senast 20200111.

där intervention är en möjlig lösning. Rapporten från 2005, liksom rapporten från 2001, är inte heller en lag utan istället ett förhållningssätt mellan internationella stater. Likväl som rapporten från 2001, är rapporten från 2005 en förklaring till hur den internationella sfären kan åsidosätta en stats suveränitet eftersom det är den typ av brott mot mänskligheten som nämns i R2P. Det bör vidare nämnas att World Summit Report gällande R2P endast behandlas i punkt 138, 139 samt 140. Dessa tre punkter är de enda som kommer analyseras kring R2P, då resterande delar av rapporten inte rör R2P.

Tredje rapporten är *CoI's artikel* om Nordkorea där CoI är förkortning av Commission of Inquiry<sup>19</sup>, som har fått i uppdrag av FNs råd för mänskliga rättigheter att undersöka Nordkorea utifrån ett neutralt perspektiv för att rapportera vad som sker inom statens territorium. Rapporten förklarar att det sker brott mot mänskligheten och bekräftar den farhåga som det internationella samfundet haft kring Nordkorea. Rapporten förklarar även vilken relation som existerar mellan FN och Nordkorea från att rapporten av ICISS presenterades samt händelseförloppet fram till 2015, för att förklara vad FN och det internationella samfundet försökt göra/lyckats med.

Diana Amneus avhandling om R2P förklarar den folkrättsliga synen i ”*Responsibility to Protect by Military Means - Emerging Norms on Humanitarian Intervention?*”.<sup>20</sup>

Amneus förklarar i sin avhandling att efter rapporten från ICISS, kände sig stater med mindre makt hotade av den politiska och moraliska skyldighet som R2P medförde vilket kunde slå tillbaka mot den stat som ”gör fel”. Vidare förklarar Amneus att när säkerhetsrådet inte agerar eller att agerandet dröjer ska det kunna enas om en intervention ändå genom någon organisation som är mellanstatlig.<sup>21</sup> Amneus förklarar vidare i sin avhandling att resultatet av World Summit Outcome samt ICISS rapport inte visar tillräckligt

---

<sup>19</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”*North Korea and the Responsibility to Protect*”, 20 Feb 2015.

<sup>20</sup> Amneus, Diana, ”*The Responsibility to Protect by Military Means Emerging Norms on Humanitarian Intervention?*”, Department of Law, Stockholm University, Stockholm, 2008.

<sup>21</sup> Amneus, Diana, ”*The Responsibility to Protect by Military Means Emerging Norms on Humanitarian Intervention?*”, Department of Law, Stockholm University, Stockholm, 2008. s.1-6.

tydliga riktlinjer för vilken skyldighet säkerhetsrådet har.<sup>22</sup> Amneus beskriver att problematiken med säkerhetsrådet är de fem permanenta medlemsstaterna som innehar vetorätt och kan åtnjuta denna rätt till statens egna vinning på den internationella sfären för att omöjliggöra intervention. På så sätt menar Amneus att det bör finnas en mellanstatlig aktör som kan enas om intervention ifall Säkerhetsrådet inte agerar.<sup>23</sup>

Jag argumenterar för att de tre rapporterna som har redogjorts för ger en tydlig förståelse för R2Ps betydelse i fallet Nordkorea. De ger mig verktyg för att undersöka dess inverkan och eventuella komplikationer som kan följa med R2P. Vidare för att styrka undersökningen har jag valt att inkludera Diana Amneus avhandling om R2P som istället bygger vidare på det som tidigare har nämnts i rapporterna och används i syfte att få in ytterligare en infallsvinkel än min egen. Detta hjälper mig att ge fler perspektiv och berikar undersökningen på så sätt att den berör relevanta infallsvinklar till fördel för uppsatsen och för vidare diskussion.

Jag har valt att avgränsa mig till att enbart undersöka R2P och om detta kan implementeras i fallet för de brott som sker mot mänskliga rättigheter i Nordkorea. Detta kommer att göras genom att enbart använda mig av ICISS rapporten, CoIs rapport om säkerhetsläget i Nordkorea samt World Summit Report från 2005. Notera att jag är väl medveten om att det finns fler rapporter att undersöka i förhållande till R2P, men för uppsatsens tydlighet har denna avgränsning varit nödvändig för att inte inkludera alltför många variabler som kan komma att påverka uppsatsens innehåll.

---

<sup>22</sup> Amneus, Diana, "The Responsibility to Protect by Military Means Emerging Norms on Humanitarian Intervention?", Department of Law, Stockholm University, Stockholm, 2008. s-46-67.

<sup>23</sup> Amneus, Diana, "The Responsibility to Protect by Military Means Emerging Norms on Humanitarian Intervention?", Department of Law, Stockholm University, Stockholm, 2008. s.2.

## 2. Tidigare forskning

Jag vill börja med att lyfta att det har varit svårt att hitta relevant litteraturöversikt då det inte har forskats mycket kring kopplingen mellan R2P och Nordkorea. Detta tror jag beror på att R2P inte tillämpats i Nordkorea samt att Nordkorea dementerat att det sker brott mot mänskligheten inom statens territorium. Att det inte finns så mycket forskning som är kopplat med R2P samt Nordkorea kan ha att göra med att det generellt sett fästs vikt vid *att* något gått fel snarare än att undersöka *varför* det gjorts. Det har däremot forskats mycket om R2P, och då det är rapporterat att det sker brott mot mänskligheten i Nordkorea vill jag placera min egen undersökning på fältet. Notera även att delar av forskningsöversikten, framförallt Hon Gareth Evans studie kommer att återknytas till i avsnittet för diskussion i syfte att placera min egen uppsats inom forskningsfältet.

Professor The Hon Gareth Evans har skrivit mycket om fenomenet R2P för att försöka lösa begreppet R2P så att "alla" förstår. Evans förklarar att behovet om R2P började under 90-talet när svåra situationer behövde lösas i stater så som Kosovo, Bosnien, Somalia samt Rwanda.<sup>24</sup> Däremot förklarar Evans att problematiken låg i att sådana behov skulle redas ut av stater som ville hjälpa till (starka stater). Genom att stater som ville och hade möjlighet att hjälpa andra stater förbisågs FNs säkerhetsråd. Vidare förklarar Gareth att intervention inte skulle vara en rättighet, snarare en skyldighet. Viktigt att benämna att Evans vidare skådar R2P som en internationell norm.<sup>25</sup>

Evans förklarar att gentemot R2P finns det fem stycken missförstånd som nedan kort kommer att förklaras. Det första missförståndet gäller tanken om att R2P enbart är ett begrepp för humanitär intervention, där Gareth beskriver att detta faller under den "sista lösningen" och att det före humanitär intervention existerar andra lösningar så som juri-

---

<sup>24</sup> Gareth, Evans. "The Responsibility to Protect: An Idea Whose Time Has Come...and Gone", International Crisis Group. Bryssels. 2008. s.284-292.

<sup>25</sup> Gareth, Evans. "The Responsibility to Protect: An Idea Whose Time Has Come...and Gone", International Crisis Group. Bryssels. 2008. s.284-292.

diska, ekonomiska, politiska eller diplomatisk påverkan.<sup>26</sup> Det andra missförstånden gäller tvingande militärt våld vid fråga om R2P, där Evans förklarar att detta endast är i extrema fall samt att det extrema våldet på så sätt blir straffat vid ett senare skede.<sup>27</sup>

Evans förklarar att det i enlighet med R2P, ska en militär intervention inledas med undersökning av bieffekter där våldet ska vara i proportion till dessa och att motivet ska vara rätt samt den absolut sista utvägen.<sup>28</sup> Det tredje missförståndet förklarar Evans är tanken om att R2P endast är tänkt att tillämpas på mindre samt svagare stater, vilket Evans inte strider mot. Däremot förklarar Evans att de fördelar som intervention kan föra med sig inte ska mätas i förhållande till att det enbart är svaga stater som blir fall för intervention.<sup>29</sup> Det fjärde missförståndet förklarar Evans har med begreppet R2P att göra, och att detta är tänkt att mena allt som har med mänsklig säkerhet att göra. Däremot påpekar Evans att R2P inte får användas mot allt som har med mänsklig säkerhet att göra, då begreppet urholkas, det är endast tänkt att användas mot stater för att förebygga särskild grymhet.<sup>30</sup> Vidare menar Evans att det femte och sista missförståndet gäller Irakkriget och att R2P användes som ledde till krig. Evans förklarar att Irakkriget inte ska kopplas med R2P då de grundregler som gäller för R2P inte följdes samt att säkerhetsrådet svarade nej mot en militär intervention mot Irak.<sup>31</sup>

---

<sup>26</sup> Gareth, Evans. *"The Responsibility to Protect: An Idea Whose Time Has Come...and Gone"*, International Crisis Group. Bryssels. 2008. s.292.

<sup>27</sup> Gareth, Evans. *"The Responsibility to Protect: An Idea Whose Time Has Come...and Gone"*, International Crisis Group. Bryssels. 2008. s.284-292.

<sup>28</sup> Gareth, Evans. *"The Responsibility to Protect: An Idea Whose Time Has Come...and Gone"*, International Crisis Group. Bryssels. 2008. s.290-295.

<sup>29</sup> Gareth, Evans. *"The Responsibility to Protect: An Idea Whose Time Has Come...and Gone"*, International Crisis Group. Bryssels. 2008. s.290-295.

<sup>30</sup> Gareth, Evans. *"The Responsibility to Protect: An Idea Whose Time Has Come...and Gone"*, International Crisis Group. Bryssels. 2008. s.290-295.

<sup>31</sup> Gareth, Evans. *"The Responsibility to Protect: An Idea Whose Time Has Come...and Gone"*, International Crisis Group. Bryssels. 2008. s.290-295.

I Diana Amneus avhandling ”*Responsibility to Protect by Military Means – Emerging Norms on Humanitarian Intervention?*”<sup>32</sup> om R2P undersöks fenomenet som förtydligar att R2P är ett koncept som inte riktigt är sammanhängande eller väldefinierat. Vikt läggs vid att nämna att tillämpningen av R2P är något som fortfarande diskuteras och att utfallet av 2005 års världstoppmöte skiljer sig från ICISS rapport. Dessutom förklaras det att rapporten från 2005 inte följer det spår eller riktning som var idén från hela början med ICISS.<sup>33</sup> Däremot förklarar Amneus att utövandet av R2P inte är fastställt, vilket resulterar i att uttalanden, protester eller frigörelse kommer att formas till vad R2P blir i framtiden.<sup>34</sup>

Ovanstående text var i syfte att förstå fenomenet och till viss del den problematik som existerar kring R2P. Gareth Evans förklaring och en del av Diana Amneus avhandling är i upplysande karaktär, där nästa del ska agera som en mer utförlig förklaring till hur R2P hänger ihop med Nordkorea med tanke på säkerhetsrådet där Kina är en permanent medlem med vetorätt, samt vilken roll Kina har till Nordkorea. Även om nästkommande del inte direkt uttalar sig om Nordkorea är det indirekt kopplat till Nordkorea. Hur denna koppling görs blir mer tydlig i kapitlet för bakgrund.

Amitav Acharya är en författare som argumenterar i sin studie ”*Redefining the Dilemmas of Humanitarian Intervention*” för att R2P har fått ett godkännande med tanke på det förändrade språket.<sup>35</sup> Med det förändrade språket menar Amitav att R2P är en förbättring av humanitär intervention. Däremot beskriver Acharya att R2P inte är ett sätt att lösa diskurser som kopplas samman med humanitär intervention. Amitav menar att det är FN som är den dominanta ”spelaren” i fråga gällande R2P och att det är begränsningen från säkerhetsrådet och de fem medlemsstater som problematiserar R2P. Samtidigt

---

<sup>32</sup> Amneus, Diana, ”*The Responsibility to Protect by Military Means Emerging Norms on Humanitarian Intervention?*”, Department of Law, Stockholm University, Stockholm, 2008.

<sup>33</sup> Amneus, Diana, ”*The Responsibility to Protect by Military Means Emerging Norms on Humanitarian Intervention?*”, Department of Law, Stockholm University, Stockholm, 2008. s.2.

<sup>34</sup> Amneus, Diana, ”*The Responsibility to Protect by Military Means Emerging Norms on Humanitarian Intervention?*”, Department of Law, Stockholm University, Stockholm, 2008. s.275.

<sup>35</sup> Acharya, Amitav, ”*Redefining the dilemmas of humanitarian intervention*”, Australian Journal of International Affairs, Vol. 56, No. 3, 2002.

menar en annan studie, skriven av Jon Western att R2P inte fungerar då det saknar legitimitet eftersom det inte finns en väg till R2P utan säkerhetsrådet agerande.<sup>36</sup> Vidare förklarar Jon att styrningen av det internationella samfundet antingen får fokusera på staten (nationell suveränitet) eller genom R2P där fokus är skyddet av civila.

Även skribenten Ernest G. Wheeler nämner i sin studie ” *The Responsibility to Protect and Alternative R2P Authority: Implications of New Thinking on Sovereignty*”<sup>37</sup> att det inte finns en väg till lösning om inte säkerhetsrådet agerar och att R2P genom detta saknar legitimitet. Däremot förklarar Wheeler att ett alternativ till detta skulle vara om det fanns ett annat alternativ myndighet som är det globala civila samhället för att kontrollera de beslut som fattas av säkerhetsrådet och att detta i sin tur ger R2P den legitimitet som saknas.<sup>38</sup> I förhållande till Diana Amneus avhandling är det av intresse att förklara att både Amneus samt Wheeler menar på att det problematiska med fenomenet R2P är att det både i rapporten från ICISS samt World Summit Report förklaras vara säkerhetsrådet som fattar beslut om intervention.<sup>39</sup>

---

<sup>36</sup> Western, John. ”*Protecting States or Protecting Civilians: The Case for R2P*”, *The Massachusetts Review*, 2011. s.357.

<sup>37</sup> Wheeler, Ernest G. ”*The Responsibility to Protect and alternative R2P authority: Implications of new thinking on sovereignty*”. University of Toronto, 2006. s.ii.

<sup>38</sup> Wheeler, Ernest G. ”*The Responsibility to Protect and alternative R2P authority: Implications of new thinking on sovereignty*”. University of Toronto, 2006. s.ii. Se även: Kondoch, Boris, ”*The Responsibility to Protect and Northeast Asia: The Case of North Korea*”. *Korean Journal of Defense Analysis*, Vol. 24, No. 4, December 2012. s.433.

<sup>39</sup> Amneus, Diana, ”*The Responsibility to Protect by Military Means Emerging Norms on Humanitarian Intervention?*”, Department of Law, Stockholm University, Stockholm, 2008. s.2. Se även: Wheeler, Ernest G. ”*The Responsibility to Protect and alternative R2P authority: Implications of new thinking on sovereignty*”. University of Toronto, 2006. s.ii.

### 3. Bakgrund

Efter andra världskriget när Japan kapitulerat efter att ha ockuperat Koreahalvön i över tre decennier delades halvön upp mellan USA och Sovjetunionen vid den 38e breddgraden.<sup>40</sup> Detta var enbart tänkt som en tillfällig lösning men då det var två stater som fört krig mot varandra under en längre period, blev koreahalvön inget undantag. DPRK (Democratic People Republic Korea) kom att styra över Nordkorea och ROK (Republic of Korea) över Sydkorea. Spänningen mellan de två sidorna föranledde att Koreakriget startade 1950. 1953 inrättades en demilitariserad zon på den 38e breddgraden, däremot var detta inget fredsavtal vilket tekniskt sätt innebär att Nord och Syd fortfarande är i Krig.<sup>41</sup> Vad som är viktigt att poängtera är att Nordkorea styrs av Kim II-sung och ”Kim-familjen”, även om Kim II-sung officiellt dog 1994.<sup>42</sup> Nordkorea styrs av något som kallas ”Songun-politik” vilket innebär att fokus alltid ska vara på militären först samt att prioritera detta.<sup>43</sup>

Militära utgifter att avancera vapenproduktion ska oavsett tillgångar prioriteras.<sup>44</sup> Vid 1990 -talets mitt spreds en hungersnöd där uppskattningsvis 1 miljon människor dog.<sup>45</sup> Trots detta skedde ingen minskning av militärartilleriet, regeringen förnekar däremot detta och hänvisar till att det skedde naturkatastrofer i landet som ledde till att folk dog. FNs generalförsamling fastslog 2009 att DPRK (Nordkorea) inte fullföljde den skyldig-

---

<sup>40</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”*North Korea and the Responsibility to Protect*”, 20 Feb 2015. s.1.

<sup>41</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”*North Korea and the Responsibility to Protect*”, 20 Feb 2015. s.2.

<sup>42</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”*North Korea and the Responsibility to Protect*”, 20 Feb 2015. s.2-3.

<sup>43</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”*North Korea and the Responsibility to Protect*”, 20 Feb 2015. s.2-3.

<sup>44</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”*North Korea and the Responsibility to Protect*”, 20 Feb 2015. s.2-4.

<sup>45</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”*North Korea and the Responsibility to Protect*”, 20 Feb 2015. s.3.



het som staten har mot dess invånare och rätten till mat.<sup>46</sup> Trots detta har Nordkorea formellt sett anslutit sig till flertal olika konventioner, så som konventionen mot folkmord, konventionen för rätten till ekonomiskt, socialt och kulturell frihet, den internationella konventionen för civila och politiska rättigheter, konventionen mot alla former av diskriminering mot kvinnor bland annat. Trots att Nordkorea valt att ansluta sig till ovannämnda konventioner, sker fortfarande dessa brott inom statens egna territorium.<sup>47</sup>

Vad som även bör nämnas är att CoI (självständigt organ som undersöker och dokumenterar till det internationella samfundet gällande mänskliga rättigheter) gav Nordkorea (DPRK) 10 ansökningar om att få anlända till landet, däremot fick CoI aldrig tillträda landet. CoI fick istället höra vilka människorättskränkningar som pågick i Nordkorea genom människor som redan lämnat landet.<sup>48</sup> CoI offentliggjorde en rapport som påvisar systematiska övergrepp av regeringen samt olika kränkningar mot befolkningen på grund av hur de uttryckt sig emot statens politik. Rapporten förklarade vidare att våld och straff var något som staten använde sig utav samt grova kränkningar där befolkningen kunde straffas för politiska brott genom avrättning utan rätt till rättegång. Rapporten nämner även att människor som inte varit medborgare blivit bortförda samt försvunnit under sin vistelse i Nordkorea.<sup>49</sup>

Fängelseläger påtalas även som ett stort problem där de tillfångatagna utsätts för svält, tvångsarbete, tortyr, avrättningar, våldtäkter etc. Dessutom utsätts de som försöker föröka sig, av straff samt blir tvingade till abort.<sup>50</sup> Däremot förklarar rapporten att dessa så

---

<sup>46</sup> Report of the UN Secretary-General on the situation of human rights in the Democratic People's Republic on Korea, UN General Assembly, A/64/319, 24 Augusti 2009, s.6.

<sup>47</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, "North Korea and the Responsibility to Protect", 20 Feb 2015. s.2.

<sup>48</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, "North Korea and the Responsibility to Protect", 20 Feb 2015. s.2.

<sup>49</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, "North Korea and the Responsibility to Protect", 20 Feb 2015. s.2-4.

<sup>50</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, "North Korea and the Responsibility to Protect", 20 Feb 2015. s.2.

kallade fängelseläger förnekas av Nordkoreas regering.<sup>51</sup> CoI rapporterade vidare att Nordkorea har total kontroll och benämner det som ”total monopol” där ingen information får lämna Nordkorea eller vice versa samt att regeringen gör intrång på det sociala livet. CoI slår vid rapporten fast om att det sker grova brott mot mänskligheten i Nordkorea samt att det sker ett stort antal dödande av människor i så kallade fängelseläger uppemot hundra tusentals över de senaste fem decennierna (Sedan Koreakriget). Vad som även framgår i rapporten som är av stor betydelse är Kinas roll i mottagandet av de flyktingar från Nordkorea som flyr till Kina. CoI menar på att Kina istället för att ta emot de flyktingar som flyr från avrättning och erbjuda de skydd så tvångsdeporteras dessa tillbaka till Nordkorea för att ha korsat gränsen illegalt mellan Nordkorea och Kina.<sup>52</sup>

Efter att en mycket kort men koncist förklaring kring hur Nordkorea har sett ut från Koreakriget fram till nutid, samt att CoI rapporterat om systematiskt våld och brott mot mänskligheten ska slutligen sambandet med R2P och Nordkorea förklaras.

FN har flera gånger försökt dra uppmärksamhet till situationen i Nordkorea och de brott mot mänskligheten som sker. Sedan 2006 har ”Human Rights Council” utgett ett flertal rapporter gällande situationen i Nordkorea, vilket även FNs Generalsekreterare har gjort. FNs generalförsamling har antagit en resolution som varje år motsäger sig de brott som sker mot de mänskliga rättigheterna i Nordkorea sedan 2005.<sup>53</sup> Vad som varit nytt på senare år är att 2014 hänvisade FNs Generalförsamling situationen i Nordkorea till den internationella brottmålsdomstolen (så kallad ICC).<sup>54</sup> Vad som även bör nämnas är att FNs säkerhetsråd i uteslutande fall gällande engagemang kring Nordkorea varit för minskning och ett icke-användande av kärnvapen. Inte förrän 2014 sattes de mänskliga

---

<sup>51</sup> Report of the UN Secretary-General on the situation of human rights in the Democratic People’s Republic on Korea, UN General Assembly, A/64/319, 24 Augusti 2009. s.6.

<sup>52</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”North Korea and the Responsibility to Protect”, 20 Feb 2015. s.2-4.

<sup>53</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect - Populations at Risk - Serious Concern - Libya [www.globalr2p.org](http://www.globalr2p.org) senast hämtad 20200111

<sup>54</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”North Korea and the Responsibility to Protect”, 20 Feb 2015. s.3.

rättigheterna på dagordningen av FN, dessförinnan hade det aldrig nämnts rent konkret.<sup>55</sup>

Värt att notera är ett praktexempel där intervention genom R2P tillämpats och misslyckats med sitt syfte i Libyen. Det framgår att det internationella samfundet har misslyckats med att återuppbygga fred och säkerhet i Libyen sedan 2011.<sup>56</sup> Konflikten i Libyen som är en inomstatlig sådan, förklaras vara en konflikt av sekulära, extremistiska islamistiska rivaler. Däremot förklaras det vidare att detta är en skenbild av verkligheten som istället har konflikter med personliga samt regionala fiender. Rapporten från det globala R2P hävdar att alla sidor i Libyen bryter mot internationell humanitär rätt samt internationell människorätts lagstiftning.<sup>57</sup>

I Libyen talas det även om krigsbrott, vad som är av intresse är bevisen för att två permanenta medlemmar som sitter i säkerhetsrådet har bidragit med vapen samt stöd till de olika parterna i konflikten i Libyen trots ett beslut om FN mandat att inte få bistå med vapen eller bistånd till att införskaffa vapen (Vapenembargo).<sup>58</sup> Notera att denna del av bakgrund samt nedanstående del om Kinas koppling till Nordkorea återknytas till i avsnittet för analys.

Kina som gränsar till Nordkorea har även ett förflutet med varandra. Kina som permanent medlemsstat i FNs säkerhetsråd har vetorätt vilket innebär att oavsett vad FNs säkerhetsråd bestämmer eller vill ta beslut i, kan Kina lägga veto vilket resulterar i att beslutet inte går att genomföra.<sup>59</sup> Kina erkänner inte de flyktingar från Nordkorea som tagit sig till Kina, istället blir dessa deporterade tillbaka till Nordkorea då de korsat grän-

---

<sup>55</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”*North Korea and the Responsibility to Protect*”, 20 Feb 2015. s.3.

<sup>56</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect - Populations at Risk - Serious Concern - Libya [www.globalr2p.org](http://www.globalr2p.org) senast hämtad 20200111

<sup>57</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect - Populations at Risk - Serious Concern - Libya [www.globalr2p.org](http://www.globalr2p.org) senast hämtad 20200111

<sup>58</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect - Populations at Risk - Serious Concern - Libya [www.globalr2p.org](http://www.globalr2p.org) senast hämtad 20200111

<sup>59</sup> Svenska FN-förbundet [www.fn.se](http://www.fn.se) senast hämtad 20200111

sen illegalt. Kina håller Nordkorea rent ekonomiskt under armarna. Med hjälp av Kina har Nordkorea kunnat bevara Kim Jong-uns regim, samt att Kina vänt sig emot internationella sanktioner mot Nordkorea.<sup>60</sup>

Kina gränsar till Nordkorea och har hjälpt Nordkorea sedan Koreakriget.<sup>61</sup> Staten är en av världens mäktigaste och driver en diktatorisk politik, precis som Nordkorea med sin Kim Jong-regim.<sup>62</sup> Vad som är av vikt är de olika kärnkraftförsök samt missiluppsskjutningar som Nordkorea bedrivit som skapat spänningar och oroligheter mellan Kina och Nordkorea.<sup>63</sup> Vidare förklaras det att Kina och Nordkorea tecknat ett vänskapsavtal år 1961 där Kina förpliktar sig att hjälpa Nordkorea om det sker angrepp mot Nordkorea från en annan stat eller det internationella samfundet, däremot är förhållandet mellan Kina och Nordkorea invecklat.<sup>64</sup> Kina stöttar delvis de sanktioner som FN beslutat mot Nordkorea, men ledarna i Kina undviker att Nordkoreas regim bryter samman genom att tillåta handel och kontakt med Nordkorea.<sup>65</sup> Kina är Nordkoreas största och enda handelspartner.<sup>66</sup>

---

<sup>60</sup> Council on Foreign Relations - The China - North Korea Relationship, [cfr.org](http://cfr.org), senast hämtad 20200111

<sup>61</sup> Council on Foreign Relations - The China - North Korea Relationship, [cfr.org](http://cfr.org), senast hämtad 20200111

<sup>62</sup> Nationalencyklopedin, Kina, ”Statsskick och Politik”, [ne.se](http://ne.se), Senast hämtad 20200111

<sup>63</sup> Council on Foreign Relations - The China - North Korea Relationship, [cfr.org](http://cfr.org), senast hämtad 20200111

<sup>64</sup> Utrikespolitiska institutet, Landguiden, ”Nordkorea”, [ui.se](http://ui.se), Senast hämtad 20200111

<sup>65</sup> Utrikespolitiska institutet, Landguiden, ”Nordkorea”, [ui.se](http://ui.se), Senast hämtad 20200111

<sup>66</sup> Council on Foreign Relations - The China - North Korea Relationship, [cfr.org](http://cfr.org), senast hämtad 20200111

## 4. Teori

Den teori som används för att skapa relevans i förståelsen av R2P är realism och idealism inom internationella relationer. Genom att använda denna teori skapas en insikt om hur detta går att applicera i de fall som studien berör att undersöka. Då uppsatsens syfte är att få svar på om R2P går att applicera i Nordkorea faller det naturligt att teorin ska skapa en förståelse till hur och varför stater förhåller sig på ett visst sätt på den internationella arenan (internationell politik). Endast de delar inom teorin som är relevanta för uppsatsen kommer att lyftas. Notera även att den valda teori kommer att appliceras på alla tre rapporter som det tidigare redogjorts för, men inte Diana Amneus avhandling.

### 4.2 Realism

Realism inom internationell sfär talar om den konkurrenskraftiga sidan samt konflikter inom internationell politik. Realister menar inom politiken att stater agerar efter sin egen säkerhet på den internationella arenan och strävar enbart efter egenintresse och makt samt att internationell politik således aldrig kan rubba denna suveränitet.<sup>67</sup> För realismen är Niccolo Machiavelli mycket viktig som under 1600-talet förklarade missstro mot politiken. Vidare var även Thomas Hobbes viktig för realismen som ifrågasatte den världsliga makten och den internationella sfären.<sup>68</sup> Realismen betonar statens suveränitet samt makt och att stater är en oberoende enhet för sig själv som endast ser till sitt egenintresse samt att erhålla makt.<sup>69</sup>

Detta syftar till att om statens intressen kolliderar med mänskliga rättigheter eller moraliska principer, får dessa falla i den bemärkelsen att de inte behöver upprätthållas.<sup>70</sup> vi-

---

<sup>67</sup> Steans, Jill (red.), "*An introduction to international relations theory*" [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.53f.

<sup>68</sup> Steans, Jill (red.), "*An introduction to international relations theory*" [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.54ff.

<sup>69</sup> Steans, Jill (red.), "*An introduction to international relations theory*" [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.57.

<sup>70</sup> Steans, Jill (red.), "*An introduction to international relations theory*" [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.53.

dare är det av intresse att nämna att det enligt realismen är misstro och osäkerhet som internationella relationer kännetecknas som. Förbund menar realismen är svårt att bibehålla då statens egenintresse alltid står i centrum, där den starkaste staten vinner över de svaga, vilket är ytterligare ett sätt att maximera makten för staten.<sup>71</sup>

Realismen syftar även till att interventioner är bra ur en synvinkel vilket är statens egna säkerhet och makt som kan bibehållas eller till och med ges större omfattning. Däremot existerar misstro jämt och ständigt bland det internationella system där det aldrig kan genomföras ett samarbete mellan olika stater utan fara för att den andra staten endast ser för sitt eget intresse.<sup>72</sup>

## 4.2 Idealism

Immanuel Kant har haft ett positivt inflytande på Idealism vars tanke går att spåra ända bak till 1800-talet då svårigheten runt denna tid handlade om att skapa rättvisa och fredliga relationer mellan individer i samhället.<sup>73</sup> Med utgångspunkt från Kant anses en oändlig fred vara omöjlig att åstadkomma om det inte existerar en rättvis världsordning. Kant lyfte särskilda villkor för att åstadkomma en rättvis världsordning i civiliserade stater, dessa beskrivs vara följande: vikten av rättsstats princip och att överge naturen samt den anarki som följde med naturen. Mot bakgrund av detta beskriver Kant att monarkier eller diktaturer i större utsträckning riskerar att delta i krig då konflikter inte kan lösas på annat sätt enligt monarkiskt eller diktatoriskt perspektiv.<sup>74</sup>

---

<sup>71</sup> Steans, Jill (red.), *"An introduction to international relations theory"* [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.53.

<sup>72</sup> Lohr gen Stahl, Roland, Preventivt självförsvar: FN-stadgan artikel 51 : *"rätten till självförsvar enligt folkrätten, en rättighet eller ett hot mot folkrätten"*, Stockholm, 2011. s.23f samt s.24f.

<sup>73</sup> Steans, Jill (red.), *"An introduction to international relations theory"* [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.23.

<sup>74</sup> Steans, Jill (red.), *"An introduction to international relations theory"* [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.26.

Centralt för idealister är förverkligandet av de mänskliga rättigheterna och vikten av demokrati.<sup>75</sup> Perspektivet fäster betydelse vid staters ansvar att säkerställa de mänskliga rättigheterna och tillgodose sina medborgare med dessa rättigheter. Vidare anses mänskliga rättigheter gälla alla och att kulturella eller sociala skillnader inte ska påverka om dessa rättigheter får åtnjutas eller inte. För att uppnå förverkligandet av de mänskliga rättigheterna anses gemensamt arbete fylla en viktig funktion inom-/ mellan stater.<sup>76</sup>

Det internationella samfundet härstammar från en idealistisk strategi då den grundar sig i tanken av att människan är god och är ointresserade av att starta krig. Istället för att inleda krig anser idealister att dialoger mellan varandra är ett bättre alternativ. På detta sätt skapas fredliga och säkra institutioner.<sup>77</sup> Genom en dialog mellan olika stater, kan uppstådda konflikter redas ut på ett fredligt sätt. Detta blir fördelaktigt ur ett finansiellt och socialt perspektiv. Ett led i detta är FNs roll och dess inflytande för att upplysa om att organisationen är universell och gäller alla för att upprätthålla fred och säkerhet oavsett vart i världen man befinner sig.<sup>78</sup>

Relevansen med att använda mig utav denna teori är att klargöra vilket spel det internationella samfundet och olika stater spelar mot varandra samt för en förståelse för staters agerande gentemot varandra. Då realism som tidigare förklarats är i direkt motsats till idealism argumenterar jag för att ett annat perspektiv som tillåter mig att se R2P ur andra infallsvinklar vara nödvändigt. Detta berikar undersökningens innehåll och lämpar sig utefter uppsatsens frågeställning och syfte. Utifrån uppsatsens syfte och frågeställning är denna teori bäst lämpad för att få ett svar på om R2P kan användas för att möjliggöra intervention i Nordkorea och om inte, varför? Att använda någon annan teori är inte adekvat för denna typ av uppsats då det inte hade kunnat besvara frågeställningen.

---

<sup>75</sup> Steans, Jill (red.), "An introduction to international relations theory" [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.23.

<sup>76</sup> Lohr gen Stahl, Roland, Preventivt självförsvar: FN-stadgan artikel 51 : "rätten till självförsvar enligt folkrätten, en rättighet eller ett hot mot folkrätten", Stockholm, 2011. s.26f.

<sup>77</sup> Lohr gen Stahl, Roland, Preventivt självförsvar: FN-stadgan artikel 51 : "rätten till självförsvar enligt folkrätten, en rättighet eller ett hot mot folkrätten", Stockholm, 2011. s.23.

<sup>78</sup> Steans, Jill (red.), "An introduction to international relations theory" [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.34f.

## 5. Metod

I följande avsnitt ska metoden för uppsatsen presenteras och hur den är tänkt att förankras med materialet. Jag har valt att utgå från en innehållsanalys med induktiv ansats vars syfte är att analysera rapporterna genom olika tillvägagångssätt, med utgångspunkt i *manifest* och *latent*. Nedan görs en djupare redogörelse för de tillvägagångssätt som har valts ut samt hur de lämpar sig för att kunna besvara uppsatsens frågeställning för att uppnå syftet.

### 5.1 Innehållsanalys med induktiv ansats

För att närma sig ett svar på uppsatsens frågeställning i enlighet med syftet har det för uppsatsen applicerats en anpassad metod. Denna metod är innehållsanalys, som är en beteckning för kvantitativ eller kvalitativ innehållsanalys. Innehållsanalys som metod är en flexibel sådan för att analysera texter genom olika tillvägagångssätt.<sup>79</sup> Uppsatsen kommer att arbetas utifrån en kvalitativ innehållsanalys, detta görs genom att analysera rapporten från ICISS 2001, World Summit Report 2005 samt CoI rapport om Nordkorea. Detta görs inledningsvis genom att sammanfatta grundidén av R2P från 2001 i jämförelse med World Summit Report från 2005. Därefter ska rapporten av CoI analyseras i förhållande vad ICISS och World Summit Report framför om R2P, för att besvara uppsatsens frågeställning. Nedan följer en redogörelse för hur metoden är avsedd att tillämpas.

Inom ramen för kvalitativ innehållsanalys finns det vidare tre metoder.<sup>80</sup> Konventionell innehållsanalys, riktad innehållsanalys samt summerande innehållsanalys. I denna uppsats kommer området av metod vara riktad innehållsanalys. Med konventionell inne-

---

<sup>79</sup> Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.), ”*Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys, 2.*,” [omarb.] uppl., Studentlitteratur, Lund, 2005. S.50

<sup>80</sup> Hsieh & Shannon, ”Three approaches to qualitative content analysis, Qual Health Res. Fooyin University, Taiwan, 2003. s.1287.



hållsanalys löper man risk för att missa att koda/kategorisera all intressant data som ryms i materialet, då uppsatsen inte ska använda sig av en kodning är detta inte relevant. Summerande innehållsanalys är ett verktyg för att ge lärdom om hur ord används vilket inte är syfte för denna uppsats. Riktad innehållsanalys däremot är ett verktyg som fungerar väl med teorin där riktad innehållsanalys går att antingen bekräfta eller vidareutveckla teorin.<sup>81</sup>

Jag har valt att använda riktad innehållsanalys då detta är för uppsatsen den bäst lämpade inriktningen för att besvara frågeställningen samt syftet. Vidare beskrivs innehållsanalysen kunna göras på två abstraktionsnivåer, dessa är *manifest* och *latent*.<sup>82</sup> Den *manifesta* nivån innebär det självklara och synliga medan den *latent* nivån innebär det underförstådda och osynliga i innehållet. En högre abstraktionsnivå uppnås genom att tolka. Jag har valt att analysera materialet i texten utifrån *manifest* och *latent* nivå - vilket innebär att rapporterna undersöks utifrån både det synliga och dolda. *Manifest* och *latent* kommer löpande att presenteras i analysdelen för att skapa en sammanhängande text.<sup>83</sup>

---

<sup>81</sup> Graneheim, U. H., & Lundman, B, ”*Qualitative content analysis in nursing research: concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness*”. Nurse Education Today, 24, 2004. s.105-112.

<sup>82</sup> Graneheim, U. H., & Lundman, B, ”*Qualitative content analysis in nursing research: concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness*”. Nurse Education Today, 24, 2004. s.105-112.

<sup>83</sup> Graneheim, U. H., & Lundman, B, ”*Qualitative content analysis in nursing research: concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness*”. Nurse Education Today, 24, 2004. s.105-112.

## 6. Analys av rapporterna

Under detta avsnitt ska jag med hjälp av en kvalitativ innehållsanalys med induktiv ansats och det teoretiska ramverket som rör realism/idealism analysera rapporterna. Nedan ska rapporterna löpande relateras till varandra utifrån metod- och teori för att kunna besvara uppsatsens frågeställning som är följande: *fungerar idén om R2P på något sätt i fallet Nordkorea?*

### 6.1 ICISS rapport från 2001

I grundidén angående R2P rapporten från 2001 finns det olika så kallade kriterium för när det råder brott mot mänskligheten och när det blir aktuellt för intervention genom R2P.<sup>84</sup> Efter att ha analyserat rapporten genom en strecksats ska detta nu presenteras, observera däremot att strecksatserna presenteras löpande i texten genom kategori samt kriterium.

De två huvudkriterierna som måste uppfyllas är ett dödande i stor skala samt att det sker etnisk rensning i stor skala för att det ska vara tal om R2P.<sup>85</sup> Det är endast dödande i stor skala eller etnisk rensning som ingår för de brott mot mänskligheten som R2P innefattar.<sup>86</sup> Om dessa två kriterium är uppfyllda förflyttas vi till nästa kategori som är så kallade försiktighetsåtgärder där det finns fyra kriterium.<sup>87</sup> Det talas om rätt intention av den stat som vill genomföra intervention genom R2P, vilket är det första kriteriet. Vidare förklaras att intervention ska vara den absolut sista utvägen där allt annat redan ska ha misslyckats och att inga andra alternativ finns tillgängliga. Det tredje kriteriet är

---

<sup>84</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS), ”*The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty*”, 2001. s.XI-XIII.

<sup>85</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS), ”*The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty*”, 2001. s.XI.

<sup>86</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS), ”*The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty*”, 2001. s.XII.

<sup>87</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS), ”*The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty*”, 2001. s.XII.

att interventionen ska vara i proportion i förhållande till de skador som medförs av ett så kallat R2P-ingripande. Som fjärde kriterium nämns det i rapporten att det ska finnas rimliga utsikter till förbättring där resultatet av interventionen ska göra situationen i landet/staten bättre än vad den var tidigare. När dessa fyra kriterium är uppfyllda går R2P vidare till nästa kategori, den tredje av totalt fyra. <sup>88</sup>

Den tredje kategorin talar om vem som har rätt auktoritet att genomföra intervention eller ta beslut om intervention genom R2P. Här finns det 5 kriterium där det första förklarar att ingen annan än FN får ta beslut gällande intervention genom R2P.<sup>89</sup> Vidare måste en stat formellt ansöka om intervention på en annan stat till säkerhetsrådet. Det tredje kriteriet är att det är FNs säkerhetsråd som tar det slutgiltiga beslutet kring intervention genom R2P.<sup>90</sup> Vidare nämns Veto-rätten, där de permanenta medlemsstaterna har veto-rätt och får utnyttja denna hur många gånger de vill samt oavsett vad saken gäller. Det sista kriteriet är tvetydigt och motsägelsefullt då det syftar till att om säkerhetsrådet skulle svika, så finns det andra alternativ till intervention genom R2P. <sup>91</sup> Detta är tvetydigt utifrån det *manifesta* innehåll som indirekt går att tolkas som en väg för de permanenta medlemsstaterna att själva fatta beslut om intervention, att inneha fem permanent medlemsstater går att tolkas *latent* att dessa fem stater är de mäktigaste. Även om det går att tolka som en möjlighet för mindre stater att genomföra intervention utifrån det *latenta* innehållet, kan detta tolkas som att mindre stater inte kan ha tillräckliga medel för att intervensera en annan stat.

---

<sup>88</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS), ”*The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty*”, 2001. s.XII.

<sup>89</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS), ”*The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty*”, 2001. s.XII.

<sup>90</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS), ”*The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty*”, 2001. s.XII-XIII.

<sup>91</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS), ”*The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty*”, 2001. s.XIII.

Den sista kategorin är principer vid intervention med sex kriterium.<sup>92</sup> Det första kriteriet är tydliga mål vid en intervention genom R2P. Det andra kriteriet är att det ska finnas ett militärt förhållningssätt mellan involverade parter. Det tredje, där även stor vikt läggs vid att fokuset för interventionen ska vara att skydda befolkningen, inte att övervinna en stat. Det fjärde kriteriet förklarar att det ska existera ett tydligt regelverk innan interventionen genomförs, för alla inblandade parter i enlighet med internationell lagstiftning kring människorätt. Vidare berör de två sista kriterierna att staten som genomför intervention ska vara införstådda med att tvångs-skydd inte kan vara huvudskyddet samt att man ska använda sig av så mycket humanitära hjälporganisationer som möjligt.<sup>93</sup>

För att analysera detta vidare ska riktad innehållsanalys appliceras på rapporten för att förklara vad det *latenta* samt *manifesta* förklarar.<sup>94</sup> Utifrån det *manifest* i rapporten förklaras det tydligt vilket förhållningssätt som gäller vid särskilda brott mot mänskligheten vars lösning är intervention genom R2P. Vad som bör läggas stor vikt vid är de facto att rapporten lämnar ett tomrum för möjlighet till intervention med tanke på vetorätten som de permanenta medlemsstaterna har.<sup>95</sup> De olika kategorierna förklarar endast hur en intervention bör gå tillväga vid extrema fall, men som inte knyts an till någon exemplifiering. Detta baseras vidare på ett godtyckande av en utopi, när det i verkligheten kan vara svårt att applicera utan exempel eller så kallade rättsfall. Vidare bygger det *manifest* i rapporten på att det är staten som ser för den primära skyldighet att skydda sin befolkning.

---

<sup>92</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS), ”*The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty*”, 2001. s.XIII.

<sup>93</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS), ”*The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty*”, 2001. s.XII-XIII.

<sup>94</sup> Graneheim, U. H., & Lundman, B., ”*Qualitative content analysis in nursing research: concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness*”. *Nurse Education Today*, 24, 2004. s.105-112.

<sup>95</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS), ”*The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty*”, 2001. s.XIII.

Utifrån *manifest* går det vidare att förklara att staten som intervenerar ska ha den rätta intuitionen och inte låta gynnsamma beslut vara fokus. Problematiken blir när det utifrån *latent* kan förklaras inte gå att bevisa den rätta intuitionen av en stat. Även om staten formellt skulle förklaras ha rätt intuition, vilken är den rätta intuitionen och vem gör denna bedömning? Detta nämns inte i rapporten och lämnas osagt, vilket vidare lämnar utrymmet öppen för tolkning. Å ena sidan kan det tyckas tveklöst uppenbart att den så kallade rätta intuitionen förklarar att det inte ska finnas en baktanke om utnyttjande av den stat som blir intervenerade.<sup>96</sup> Å andra sidan påtalas det utifrån det *latenta* att meningen är tvetydig och inte går att ifrågasätta eftersom en närmare förklaring av ”rätt intuition” inte görs.

Diana Amneus förklarar även att problematiken med ICISS rapport är den politiska och moraliska skyldighet som R2P medför utifrån ett *latent* synsätt, där svagare stater känner sig hotade av denna skyldighet som de möjligtvis inte kan nå upp till.<sup>97</sup> Dessutom, som nästa kriterium förklarar gällande att intervention ska vara i proportion i förhållande till de skador som medförs av ett så kallat R2P-ingripande. Utifrån det *manifest* kan detta tolkas som ett sätt att försäkra sig om att skadorna i förhållande till hur situationen såg ut från början inte får bli fler. Utifrån det *latent* kan detta däremot tolkas som problematiskt uttryck då det aldrig går att försäkra sig om resultatet förrän efter en händelse. Oavsett hur goda utsikterna ser ut att vara för ett ingripande, är det inte möjligt att säkerställa händelserna och förloppet i förväg för att vara säker på att resultatet blir som tänkt. Eftersom Nordkorea innehar kärnvapen går det att *latent* dra slutsatsen att det kommer bli ett stort antal dödade vid en intervention.

I kategorin som förklarar vem det är som fattar beslut om intervention och att detta endast får göras av säkerhetsrådet går det utifrån det *manifest* att tolkas som en möjlighet för FN att säkerställa att alla kriterium är uppfyllda innan en intervention sker. Utifrån

---

<sup>96</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS), ”*The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty*”, 2001. s.XII.

<sup>97</sup> Amneus, Diana, ”*The Responsibility to Protect by Military Means Emerging Norms on Humanitarian Intervention?*”, Department of Law, Stockholm University, Stockholm, 2008. s.90.

det *manifest* går det även att dra slutsatsen att processen ska vara under någons uppsikt, om det enbart är FNs säkerhetsråd som får besluta om intervention blir det begränsat till att inte flera olika organ involveras vilket kan försvåra kontrollen av själva interventionen. Utifrån det *latent* däremot går detta att tolkas som ett sätt för FN att kontrollera alla världens stater för att erhålla mer makt. Om det endast är säkerhetsrådet som får fatta beslut om intervention, blir det vid samma tillfälle oerhört viktigt för en stat att ha en god relation till FN och säkerhetsrådet. Vidare är Diana Amneus resonemang av betydelse där Amneus påtalar problematiken med att det är säkerhetsrådet som fattar beslut om intervention, där de permanenta medlemsstaterna kan åtnjuta vetorätt för att omöjliggöra intervention om statens ekonomiska intressen kan sättas i obalans.<sup>98</sup>

Utifrån det *latent* innehåll i rapportens del som behandlar frågan om vem som fattar beslut om intervention menar Amneus att det istället bör finnas en mellanstatlig aktör som beslutar om intervention genom R2P när FNs säkerhetsråd inte fattar beslut.<sup>99</sup> Utifrån *latent* innehåll går det att dra slutsatsen att rapporten endast är en betoning på grunden att det är staten som har det primära syftet att skydda, men att det inte går närmre in på när en stats politik bygger på en sluten regim som i fallet Nordkorea. Rapporten nämner staten ur en utopisk synvinkel utan att ta fasta på andra statsskick än det demokratiska. Om utopin är en världsbild, blir legitimiteten i rapporten förlorad vad gäller R2P.

Mot bakgrund av uppsatsens teoretiska ramverket kan grundidén om R2P i förhållande till realism fastställas vara om konflikter inom internationell politik där det eftersträvas egenintresse och makt.<sup>100</sup> Ur ett realistiskt perspektiv är interventioner negativt med hänvisning till att suveräniteten är den term som gör staten till en oberoende enhet. Om den egna staten ska lyckas utveckla sin makt som är det primära för realism, är interven-

---

<sup>98</sup> Amneus, Diana, "The Responsibility to Protect by Military Means Emerging Norms on Humanitarian Intervention?", Department of Law, Stockholm University, Stockholm, 2008. s.2.

<sup>99</sup> Amneus, Diana, "The Responsibility to Protect by Military Means Emerging Norms on Humanitarian Intervention?", Department of Law, Stockholm University, Stockholm, 2008. s.2.

<sup>100</sup> Steans, Jill (red.), "An introduction to international relations theory" [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.53f.

tion ett direkt hot mot Nordkorea i detta fall.<sup>101</sup> Dessutom beskriver realismer att mänskliga rättigheter är normer som inte är bindande och att dessa kan träda tillbaka om statens egenintresse går emot.<sup>102</sup> Om mänskliga rättigheter inte är bindande, blir det ur realismens synvinkel aldrig ett brott mot mänskligheten, varför interventioner är förkastat. I fallet Nordkorea som är en totalitär regim som inte erkänner de brott mot mänskligheten som CoI rapporterat om går det att se Nordkorea som direkt i synonym med realism.<sup>103</sup>

Vidare menar realister att den internationella sfären kännetecknas av misstro, varför interventioner skulle ses som något negativt för staten då detta är ett påfund av FN. Detta skulle kunna vara en möjlig tes till varför idealister skulle vara emot intervention genom R2P. Däremot skulle det kunna argumenteras för att idealism möjligtvis skulle kunna åsidosätta friheten som människan har med tanke på de brott mot mänskligheten som sker och att dessa väger tyngre än statens suveränitets-frihet. Däremot är det osäkert i vilken mån det idealistiska ramverket är strikt, möjligtvis finns det utrymme för att å ena sidan argumentera för den del idealister som förhåller sig till tanken om att frihet är grunden och att interventioner på så sätt inte går att genomföra. Å andra sidan att det går att argumentera för att det finns den del idealister som tolkar friheten genom rätten till mänsklig säkerhet och att interventioner är en väg ut ur mänskligt lidande som i fallet Nordkorea, däremot återgår realisten till att det endast skulle vara bra för den stat som genomför intervention.<sup>104</sup>

Idealismen förklarar att internationella organisationer och icke-statliga aktörer är av stor vikt för att kunna upprätthålla internationella relationer samt för att säkerställa de mänskliga rättigheterna. Vidare menar idealismen att en stat omöjligt kan säkra indivi-

---

<sup>101</sup> Steans, Jill (red.), "*An introduction to international relations theory*" [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.53.

<sup>102</sup> Steans, Jill (red.), "*An introduction to international relations theory*" [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.53.

<sup>103</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, "*North Korea and the Responsibility to Protect*", 20 Feb 2015. s.2-4.

<sup>104</sup> Lohr gen Stahl, Roland, Preventivt självförsvar: FN-stadgan artikel 51 : "*rätten till självförsvar enligt folkrätten, en rättighet eller ett hot mot folkrätten*", Stockholm, 2011. s.24f.

dens frihet, säkerhet och integritet på egen hand, varför detta får anses som skäl till att interventioner bör anses vara positivt för idealister.<sup>105</sup> ICISS rapport tolkas som universell då det ur en *manifest* synvinkel inte nämner några som helst begränsningar. Enligt idealismen förklaras det ligga vikt vid att de mänskliga fri- och rättigheterna är universella och gäller alla, vilket vidare kan kopplas till ICISS som idealismen bör vara för och inte emot.

## 6.2 World Summit Report från 2005

2005 höll FN ett världstopp möte varav resultatet blev ”World Summit Report” där R2P benämns. Mellan punkt 138-140 benämns R2P och brott mot mänskligheten. Det skulle kunna förklaras som ett bekräftande av FN genom benämning, att R2P existerar då det varit tyst gällande R2P efter grundidén 2001 fram till World Summit Report. Rapporten från 2005 kommer framöver benämnas som ”den nya rapporten”.

Den nya rapporten förklarar hur FN förhåller sig till olika delar av internationella åtagande. Rapporten förklarar att det är den enskilda staten som har ansvaret att skydda sin befolkning från bland annat brott mot mänskligheten.<sup>106</sup> Det nämns även att det är internationella samfundets ansvar att uppmuntra och hjälpa stater att skydda och upprätthålla skyddet för sina medborgare. Dessutom förklaras att det internationella samfundet genom FN har ansvaret att besluta om lämpliga åtgärder när en stat inte bevarar och upprätthåller de mänskliga rättigheterna för dess befolkning. Rapporten hänvisar vidare att dessa åtgärder kopplas till kapitel VII samt VI i stadgan.<sup>107</sup> Att Kapitel VII samt VI blir ett villkor förstärker tanken om R2P och gör det ännu mer tydligt till hur stater samt det internationella samfundet bör förhålla sig till mänskliga rättigheter och ansvaret att skydda sin befolkning.

---

<sup>105</sup> Lohr gen Stahl, Roland, Preventivt självförsvar: FN-stadgan artikel 51 : ”rätten till självförsvar enligt folkrätten, en rättighet eller ett hot mot folkrätten”, Stockholm, 2011. s.26f.

<sup>106</sup> United Nations, General Assembly, ”World Summit Report”, A/ RES/60/1, 2005. p.138. s.30.

<sup>107</sup> Kapitel VII förklarar tillvägagångssättet vid hot mot fred och aggressionshandling. Se även; Charter of the United Nations ”Chapter VII: Action With Respect to Threats to the Peace, Breaches of the Peace, and acts of Aggression”.



Genom tillämpandet av den kvalitativa innehållsanalysen med induktiv ansats behövs det *latenta* och *manifesta* lyftas för att förstå innehållet i rapporten. Det *latenta* i rapporten som är viktigt att framföra är tanken om att R2P å ena sidan benämns i tre stycken punkter mellan 138-140.<sup>108</sup> Dessutom hänvisar rapporten i punkt 139. till kapitel VII <sup>109</sup>, vilket förklarar att interventioner blir ett villkor genom detta kapitel. Det *Manifesta* å andra sidan är att dessa tre punkter är en förkortning av ICISS rapport från 2001 som benämner de viktiga ståndpunkterna vid intervention, samt genom hänvisning till kapitel VII förklarar ytterligare det som redans nämnts i ICISS.<sup>110</sup> Däremot är det viktigt att nämna att det *latenta* i punkt 138. förklarar att staten som har den primära skyldigheten att skydda sin befolkning ska vidta nödvändiga åtgärder.<sup>111</sup> Det *manifesta* innehåller förklarar vidare att dessa nödvändiga åtgärder inte nämns eller förklaras ytterligare.

Genom en icke-förklaring till vilka dessa nödvändiga åtgärder är, går det att argumentera för att en stat har vidtagit till viss del nödvändiga åtgärder, varför säkerhetsrådet kan hänvisa till att intervention på så vis antingen bör beslutas eller icke beslutas om. Kopplat till fallet Nordkorea går det således att argumentera för att Säkerhetsrådet inte behöver ta beslut kring intervention i Nordkorea, om det går att argumentera för att Nordkorea vidtagit sådana handlingar som anses vara nödvändiga åtgärder. Vad som även bör nämnas är infallsvinkeln som Diana Amneus nämner där en permanent medlemsstat i säkerhetsrådet har möjlighet att åberopa sin veto-rätt när en intervention anses riskera ekonomiska intressen för den permanenta medlemsstaten.<sup>112</sup> Det finns däremot inget som säger att denna vetorätt inte riskeras att missbrukas.

Ur ett realistiskt perspektiv bör det anses att interventioner är negativt för den enskilda staten samt att staten förlorar sitt oberoende genom internationella åtaganden. Eftersom

---

<sup>108</sup> United Nations, General Assembly, ”*World Summit Report*”, A/ RES/60/1, 2005. p.138-140. s.30.

<sup>109</sup> Charter of the United Nations ”*Chapter VII: Action With Respect to Threats to the Peace, Breaches of the Peace, and acts of Aggression*”.

<sup>110</sup> United Nations, General Assembly, ”*World Summit Report*”, A/ RES/60/1, 2005. p.138-140. s.30.

<sup>111</sup> United Nations, General Assembly, ”*World Summit Report*”, A/ RES/60/1, 2005. p.138-140. s.30.

<sup>112</sup> Amneus, Diana, ”*The Responsibility to Protect by Military Means Emerging Norms on Humanitarian Intervention?*”, Department of Law, Stockholm University, Stockholm, 2008. s.46-76.

mänskliga rättigheter inte är rättsligt bindande normer bör inte interventioner vara av intresse för Nordkorea, varför det kan anses som fulspel av FNs säkerhetsråd att försöka bestämma över en stat. Med fulspel menas att staten har sin suveränitet och får i princip bestämma själv över allt inom statens territorium, men att FNs säkerhetsråd genom internationella åtagande försöker utnyttja R2P för att få insyn samt styra över en annan stat som det internationella samfundet annars aldrig hade fått göra. Den internationella sfären är för realister i synonym med misstro, varför FN inte är något positivt för realister.<sup>113</sup>

Idealismen å andra sidan bör tänkas vara för interventioner då det är internationella åtaganden av en icke-statlig aktör samt att en stat själv omöjligt kan lösa statens olika problem själv inklusive brott mot mänskligheten.<sup>114</sup> Ur ett idealistiskt perspektiv som förespråkar dialog för att undkomma krig kan World Summit Report tolkas vara ett sätt för stater att ha en dialog istället för att inleda krig vid missnöje.<sup>115</sup>

### 6.3 ICISS i jämförelse till World Summit Report 2005

Man skulle kunna säga att iden väcktes till liv 2001 vad gäller R2P men ”fastställdes” 2005. Däremellan är det av intresse att kartlägga vilka likheterna samt olikheterna som existerar mellan rapporterna. Grundidén från 2001 förklarar att det är en politisk svårighet att ställa statssuveränitet åt sidan för intervention , men med hjälp av R2P skulle det kunna gå vid särskilda händelser eller situationer. <sup>116</sup> Grundidén påpekar att en stat som inte vill eller har möjlighet att se för de mänskliga rättigheterna ska kunna intervenseras på.<sup>117</sup> Vidare förekommer det skillnad gällande vid vilken situation suveräniteten i de

---

<sup>113</sup> Steans, Jill (red.), *"An introduction to international relations theory"* [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.53.

<sup>114</sup> Lohr gen Stahl, Roland, Preventivt självförsvar: FN-stadgan artikel 51 : *"rätten till självförsvar enligt folkrätten, en rättighet eller ett hot mot folkrätten"*, Stockholm, 2011. s.26f

<sup>115</sup> Lohr gen Stahl, Roland, Preventivt självförsvar: FN-stadgan artikel 51 : *"rätten till självförsvar enligt folkrätten, en rättighet eller ett hot mot folkrätten"*, Stockholm, 2011. s.23

<sup>116</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS) , *"The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty"*, 2001. s.3

<sup>117</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS) , *"The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty"*, 2001. s.XI

två rapporterna ska kringgås. Rapporten från World Summit Report förklarar att det är först när staten uppenbart misslyckas som intervention blir aktuell.<sup>118</sup> Detta resonemang skiljer sig åt från World Summit Report som uttrycker R2P mer svårbegripligt än ICISS. Det skulle gå att argumentera för att begreppet ”uppenbart misslyckas” leder till mindre ansvar för säkerhetsrådet än vad ICISS begrepp förklarar med hänvisning till att det blir svårare att konstatera när en stat har ”uppenbart misslyckats” med ansvaret staten har i förhållande till ICISS begrepp ”när staten inte vill eller har möjlighet”.

Däremot är det av intresse att se vad som framkommit vid analysen av de två rapporterna sammantaget utifrån det teoretiska ramverk utifrån vad som går att tolka ur det *manifesta* samt *latent* innehållet. Fenomenet R2P beskriver att det ska finnas en skyldighet att skydda sin egen befolkning inom statens territorium och om detta misslyckas så ska det internationella samfundet kunna genomföra en intervention mot staten. Däremot går det att dra slutsatsen att även om det *manifest* från ICISS rapport framställs som tydliga riktlinjer, förklaras det utifrån det *latent* att det finns många otydligheter samt luckor som inte besvaras. I det *manifest* som går att tolkas bör det även nämnas att Amneus menar att skillnaden mellan ICISS rapport som förklarar när en stat misslyckas med sin skyldighet, samt World Summit Report som förklarar att det är när staten uppenbart misslyckas - denna skillnad menar Amneus är två olika definitioner av kriterium att uppnå. Dessa definitioner, varav ”misslyckas” och ”uppenbart misslyckas” resulterar i att World Summit Report gör tolkningsutrymmet väldigt begränsat i förhållande till ICISS.<sup>119</sup>

## 6.4 Kinas roll

Problematiken med Kina är att det nämns i både grundidén om R2P från 2001 samt rapporten av World Summit outcome från 2005 att beslut kring intervention tas av FNs säkerhetsråd med möjlighet att åtnjuta sin vetorätt. Däremot är det av intresse att analysera det *latent* innehållet som vidare förklarar att Nordkorea inte kan bli intervenerade på

---

<sup>118</sup> United Nations, General Assembly, ”World Summit Report”, A/ RES/60/1, 2005. p.139. s.30.

<sup>119</sup> Amneus, Diana, ”The Responsibility to Protect by Military Means Emerging Norms on Humanitarian Intervention?”, Department of Law, Stockholm University, Stockholm, 2008. s.269.

så länge Kina lägger sitt veto mot ett beslut som FN vill fatta. Om Kina stöttar Nordkorea både ekonomiskt men även genom att gå emot internationella sanktioner mot Nordkorea, vilken relation har Kina mot Nordkorea i förhållande till resten av staterna inom det internationella samfundet? Är det för att Kina geografiskt ligger nära Nordkorea och har hjälpt Nordkorea sedan Koreakriget som Kina agerar som staten gör?<sup>120</sup> Kina som stat agerar paradoxalt genom sina handlingar utifrån att de inte dementerar FNs sanktioner mot Nordkorea men ändå bryter mot dessa.<sup>121</sup> Kina som stat är en av världens mäktigaste och driver en diktatorisk politik, precis som Nordkorea med sin Kim Jong-regim.<sup>122</sup>

Det *manifesta* innehållet är att Kina stöttar FNs sanktioner mot Nordkorea medan det *latenta* blir att Kina ändå ger stöd till Nordkorea i form av handelsutbyte samt det vänskapsavtal som tecknats 1961. Utifrån det teoretiska ramverket går det att fastslå att Nordkorea och Kina förhåller sig precis så som det är tänkt stater emellan som ska se till sitt egenintresse enligt realister. Eftersom internationell politik influeras av konkurrens samt anarki förhåller sig realism till att Nordkorea och Kina agerar enhetligt.<sup>123</sup> Suveräniteten som är en viktig aspekt inom realism går att utifrån det *manifest* tolka som att Kina ska se till sitt egenintresse för att erhålla så mycket makt som möjligt. Vidare är mänskliga rättigheter inga bindande normer för realismen, varpå det kan anses befogat för Kina att påpeka att om mänskliga rättigheter inte är bindande, är FNs sanktioner mot Nordkorea felaktiga vilket i sin tur går att argumentera emot till Kinas fördel.<sup>124</sup> Eftersom Kinas intresse är att bevara gränsen till Nordkorea<sup>125</sup>, måste Kina se till att Nordkorea inte kollapsar. För att möjliggöra att Nordkorea inte kollapsar har

---

<sup>120</sup> Council on Foreign Relations - The China - North Korea Relationship [cfr.org](http://cfr.org) senast hämtad 20200111

<sup>121</sup> Utrikespolitiska institutet, Landguiden, ”Nordkorea”, [ui.se](http://ui.se), Senast hämtad 20200111

<sup>122</sup> Nationalencyklopedin, Kina, ”Statsskick och Politik”, [ne.se](http://ne.se), Senast hämtad 20200111

<sup>123</sup> Steans, Jill (red.), ”An introduction to international relations theory” [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.53.

<sup>124</sup> Steans, Jill (red.), ”An introduction to international relations theory” [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.53.

<sup>125</sup> Utrikespolitiska institutet, Landguiden, ”Nordkorea”, [ui.se](http://ui.se), Senast hämtad 20200111

Kina agerat i enlighet med statens egna intressen genom att bryta mot de sanktioner FN utfärdat.

För att vidare använda det teoretiska ramverket ska det vidare analyseras hur idealism och Kina hänger ihop. Det idealistiska synsättet som ser för den enskildes bästa oavsett politiska förhållanden kan tolka Kinas roll till Nordkorea godtyckligt om Kina kan argumentera för att relationen är utifrån statens bästa.<sup>126</sup>

Å ena sidan blir det idealistiska synsättet tvetydigt när det kommer till Kinas roll med Nordkorea samt FN. Å andra sidan kan idealismen tolkas positivt att Kina och Nordkorea innehar ett vänskapsavtal där Kina ska hjälpa Nordkorea, å andra sidan säkrar Kinas agerande ingen civils säkerhet i Nordkorea där befolkningen lever i en sluten totalitär regim utan möjligheter till yttring.<sup>127</sup> Integritet som är central för idealism innehar olika betydelse om det ses från den enskilda individen eller den styrande makten.<sup>128</sup> Mellan Nordkoreas och Kinas relation blir integriteten central genom att Kina har möjlighet att trots FNs sanktioner mot FN fortsätta stötta Nordkorea. Mellan invånarna i Kina och Nordkorea existerar ingen frihet, vilket är negativt ur ett idealistiskt synsätt. Vidare nämner idealismen att internationella organisationer är av stor betydelse för den enskilda staten,<sup>129</sup> vilket Kina inte förhåller sig till koncist. Kina förhåller sig inte alls till de internationella åtaganden som FN sanktionerat mot Nordkorea.

Vidare har realismen en negativ syn på internationella organisationer och icke-statliga aktörer, till skillnad från idealismen som markerar detta som en stor vikt i att upprätthålla internationella relationer.<sup>130</sup>

---

<sup>126</sup> Steans, Jill (red.), *"An introduction to international relations theory"* [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.57.

<sup>127</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, *"North Korea and the Responsibility to Protect"*, 20 Feb 2015. s.2-4.

<sup>128</sup> Steans, Jill (red.), *"An introduction to international relations theory"* [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.23.

<sup>129</sup> Lohr gen Stahl, Roland, Preventivt självförsvar: FN-stadgan artikel 51 : *"rätten till självförsvar enligt folkrätten, en rättighet eller ett hot mot folkrätten"*, Stockholm, 2011. s.23.

<sup>130</sup> Steans, Jill (red.), *"An introduction to international relations theory"* [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.53 samt s.34f.

Rapporterna är ur ett realistiskt perspektiv negativt med hänvisning på de krav som ställs mot staten att inneha relationer med det internationella samfundet samt suveräniteten som ställs åt sidan. Ur ett idealistiskt perspektiv är rapporterna utformade ur ett synsätt på en stat vars utopi är det demokratiska samhälle som förhåller sig till de internationella lagar och normer som existerar samt att rapporterna fungerar som ett sätt att hantera orättvisor eller konflikter istället för att skapa krig.

## 6.5 Brott mot mänskligheten - CoI

Rapporten från FN gällande systematiskt brott mot mänskligheten och hot mot säkerheten gällande atomvapen som Nordkorea använder bekräftar att FN är medvetna om den situation som råder i Nordkorea.<sup>131</sup> Rapporten är utifrån det *latenta* ett bekräftande på att det internationella samfundet förstår att det som sker i Nordkorea är brott mot mänskligheten och ett fall för intervention genom R2P. Problematiken med Nordkorea som kan tolkas utifrån det *manifesta* innehåll i CoIs rapport är att omvärlden inte riktigt vet exakt vad som sker innanför Nordkoreas territorium då landet är helt isolerat från omvärlden. Däremot bör rapporten från FN gällande de brott mot mänskligheten som sker i Nordkorea vara en väg framåt för lösning då den utifrån det *latenta* går att bekräfta till stor del de spekulationer som varit kring Nordkorea.

Vad som vidare är problematiskt är de sanktioner mot Nordkorea, dessa har varit svar från omvärlden mot de raketuppskjutningar och provsprängningar som genomförts genom kärnvapenutveckling, inget att göra med de brott mot mänskligheten som det rapporterats om.<sup>132</sup> Däremot är det befolkningen i Nordkorea, som redan lider till följd av de brott som rapporterats om, som lider ytterligare av de sanktioner som omvärlden tagit till. Problemet är - om det internationella samfundet inte skapar sanktioner mot Nordkorea, skickas inga signaler på att Nordkorea bryter mot olika internationella åtaganden samt den internationella sfären. Om det internationella samfundet skapar sank-

---

<sup>131</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”North Korea and the Responsibility to Protect”, 20 Feb 2015.

<sup>132</sup> Globalis, länder - ”Nordkorea”. [globalis.se](http://globalis.se), senast hämtad 20200111

tioner mot Nordkorea, blir de civila drabbade värst då regimen i Nordkorea låter befolkningen svälta för att kunna utveckla det militära.<sup>133</sup>

Vad som är viktigt att poängtera är den realistiska synvinkeln i Nordkorea. Realism menar att det primära fokuset är statens egenintresse och makt i förhållande till andra stater.<sup>134</sup> Om suveräniteten undanskjuts för att möjliggöra intervention i Nordkorea, har staten ingen makt kvar. Detta är ur ett realistiskt perspektiv problematiskt, då makten är central för realismen, där makten bibehålls med hjälp av suveräniteten. Däremot förklarar rapporten att Nordkorea inte erkänner de brott mot mänskligheten som sker inom staten, som ur ett realistiskt perspektiv kan tolkas *latent* att Nordkorea undanskjuter de mänskliga rättigheterna då de krockar med statens intresse. Eftersom realismen påpekar att mänskliga rättigheter är internationella åtagande och norm som inte behöver följas,<sup>135</sup> kan det vidare *latent* förklaras att Nordkorea agerar utifrån ett väldigt realistiskt perspektiv. Om utgångspunkten är att Nordkorea styrs utifrån ett realistiskt perspektiv, går det då att argumentera för att Nordkorea agerar felaktigt? Om de mänskliga rättigheterna inte är bindande, har R2P inte någon legitimitet för en stat som Nordkorea som bygger på en utopi med utgångspunkt som är motsatsen till det realistiska synsättet.

Det idealistiska synsättet när det kommer till Nordkorea och de brott mot mänskligheten som sker, är totala motsatsen till varandra. Idealismen talar om människan som god. Nordkorea som styrs av en ”Songun-politik” där militären prioriteras först är inte synonym med det idealistiska synsätt. Emmanuel Kant som är framstående inom det idealistiska synsättet förklarade tidigt att diktaturer har större chans för att inte upprätthålla dialoger och istället ingå i krig.<sup>136</sup> Enligt idealismen är statens viktigaste uppgift att se för den enskilda individens bästa och agera utifrån detta oavsett politiska förhållanden,

---

<sup>133</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”North Korea and the Responsibility to Protect”, 20 Feb 2015.

<sup>134</sup> Steans, Jill (red.), ”An introduction to international relations theory” [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.57.

<sup>135</sup> Steans, Jill (red.), ”An introduction to international relations theory” [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.53.

<sup>136</sup> Steans, Jill (red.), ”An introduction to international relations theory” [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.56.

något som är långt ifrån den verklighet som utspelar sig i Nordkorea.<sup>137</sup> Utifrån CoI's rapport om Nordkorea och det idealistiska synsättet går det att utifrån *latent* tolka innehållet som direkt motsatt till den tanke som idealismen har om samhället.

Vad som även bör läggas fokus vid är vad rapporten om brott mot mänskligheten faktiskt nämner. Utifrån uppsatsens metod kan detta förklaras genom att analysera det *latenta* och *manifesta* i rapporten, både gällande de brott mot mänskligheten som sker men även den äldre och den nyare rapporten kring R2P.<sup>138</sup> I alla rapporter talas det om brott mot mänskligheten, både i den äldre rapporten kring R2P, den nyare samt om säkerhetsläget i Nordkorea. Vad som är av vidare intresse är att förklara det *latenta* innehåll som är det underförstådda i de olika rapporterna. I rapporterna om R2P förklaras brott mot mänskligheten som ett problem som har en åtgärd. Däremot i rapporten om Nordkorea och säkerhetsläget, förklaras det att FN egentligen skapat sanktioner mot Nordkoreas användning av kärnvapen, inte mot de mänskliga rättigheterna som inte följs.<sup>139</sup> Det *latenta* kan i detta fall tolkas som ett sätt för FN att ha rapporterna om R2P för att det ser snyggt ut, men att det utifrån ett *latent* innehåll förklarar att FN's makt och legitimitet inte kan mätas mot kärnvapen som riskerar inte bara Nordkorea men som även utsätter andra stater för en påtaglig fara.

Kring rapporterna om R2P förklaras det utifrån *manifest* innehåll väldigt tydligt kring riktlinjerna vid intervention samt när en situation anses bryta mot mänskliga rättigheter och anses vara brott mot mänskligheten etc. I ICISS rapport om R2P tydliggörs vad som anses vara ett fall för R2P, hur det internationella samfundet bör gå tillväga samt vem det är som fattar beslut kring intervention.<sup>140</sup> Det *latent* innehållet däremot förklarar att detta är ett dokument som egentligen inte har bäring på att interventioner lyckats och att

---

<sup>137</sup> Lohr gen Stahl, Roland, Preventivt självförsvar: FN-stadgan artikel 51 : ”rätten till självförsvar enligt folkrätten, en rättighet eller ett hot mot folkrätten”, Stockholm, 2011. s.26f.

<sup>138</sup> Bergström, Göran & Boréus, Kristina, Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig textanalys, Studentlitteratur, Lund, 2000. s.358.

<sup>139</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”North Korea and the Responsibility to Protect”, 20 Feb 2015. s.2-4.

<sup>140</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS) , ”The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty”, 2001.



tillvägagångssättet är det bästa. Dessutom är utgångspunkten en utopi olikt Nordkoreas politik och regim. Det är ett tyckande, men ingen absolut fakta. Att som stat inte tillgode befolkningens fri och rättigheter är en förlust för befolkningen, däremot förklarar rapporten om R2P indirekt att intervention inte tål veto exempelvis. Kina som sitter i säkerhetsrådet och innehar vetorätt, resulterar i att intervention genom R2P aldrig kan beslutas genom FN. Den nya rapporten från World Summit Report förklarar detsamma, däremot är ändringen till ett förtydligande genom att kapitel 5 från FNs charter om mänskliga rättigheter blir ett villkor i R2P vilket det inte tidigare varit.

För att återknyta till uppsatsens frågeställning ska det utifrån lägesrapporten om Nordkorea av CoI, undersökas om det går att applicera R2P på Nordkorea utifrån rapporterna från ICISS samt World Summit Report. Utifrån analysen av rapporterna kan det fastställas att det sker systematiska brott mot mänskligheten i Nordkorea, brott mot freden samt dödande i stor skala.<sup>141</sup> Detta kan kopplas samman med *manifest* från World Summit Report och ICISS, att Nordkorea är ett fall för R2P, eftersom ICISS förklarar att det första kravet för R2P är dödande i stor skala, brott mot mänskligheten samt brott mot freden. Detta gör likväl World Summit Report som i sin 139e punkt nämner, genom hänvisning till kapitel VII, att R2P är applicerbart när det sker brott mot mänskligheten, dödande i stor skala eller brott mot freden.<sup>142</sup> Däremot är World Summit Report inte lika bred gällande R2P som ICISS rapport, men ändå tycks inte R2P kunna appliceras på Nordkorea med hänvisning till rapporterna om R2P som liknar ett idealistiskt synsätt varav Nordkorea förhåller sig tydligt till ett realistiskt förhållningssätt.

Dessutom menar de båda rapporterna utifrån *manifest* innehåll att det internationella samfundet ska ha möjlighet att genomföra en intervention när staten misslyckas, som utifrån *latent* förklaras ha många obesvarade luckor gällande hur man går tillväga om staten Nordkorea i detta fall från rapporten CoI inte erkänner de brott som sker mot mänskligheten, eller innehar en regim som prioriterar upprustning och kärnvapen före människors liv och rätt till mat. Hur ska FNs säkerhetsråd kunna fatta beslut om inter-

---

<sup>141</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”North Korea and the Responsibility to Protect”, 20 Feb 2015. s.2-4.

<sup>142</sup> United Nations, General Assembly, ”World Summit Report”, A/ RES/60/1 p.139, 2005. s.30.

vention på en stat som Nordkorea, som till att börja med inte erkänner de brott som är det första kriteriet i ICISS rapport och punkt 139 från World Summit Report?<sup>143</sup> Dessutom framkommer det ur rapporten från CoI att Nordkorea har ekonomiska sanktioner från FN som drabbar landet hårt,<sup>144</sup> men trots detta har det tidigare förklarats att Kina bryter mot dessa och att det ändå sker handel mellan Nordkorea och Kina. Detta är ytterligare en argumentation till att rapporterna om R2P utgår ifrån en världsbild som inte stämmer överens med den bild som Nordkorea utger. Återigen kopplas idealism samman med rapporterna om R2P, där Nordkorea kopplas samman med realism som är en direkt motpol till R2P och idealism.

Detta är problematiskt eftersom det förklarats i rapporterna från World Summit Report samt ICISS att det är säkerhetsrådet som beslutar om intervention där Kina är en av de permanenta stater som fattar beslut och har vetorätt.<sup>145</sup> Dessutom har Kina ett vänskapsavtal med Nordkorea,<sup>146</sup> varför Kina kan åberopa vetorätt om resterande säkerhetsråd vill fatta beslut om R2P på Nordkorea. Vidare framgår det ur rapporten från CoI att Nordkorea innehar kärnvapen, och att det utifrån *latent* kan förklaras vara varför FN inte förrän 2014 nämnde brott mot mänskligheten på agendan, trots att FN försökt föra samtal med Nordkorea tidigare gällande icke-användandet av kärnvapen.<sup>147</sup> Detta är utifrån ett *latent* synsätt en möjlig förklaring till att R2P inte vågar sättas emot kärnvapen vilket ytterligare utifrån *latent* går att dra slutsatsen att R2P inte tål kärnvapen. Så som rapporterna från ICISS samt World Summit Report ser ut i nuläget, landar det i att Kina kan missbruka sitt veto mot FN för att inte applicera R2P på Nordkorea.

---

<sup>143</sup> United Nations, General Assembly, ”World Summit Report”, A/ RES/60/1 p.139, 2005. s.30. Se även: The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS), ”The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty”, 2001. s.XII

<sup>144</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”North Korea and the Responsibility to Protect”, 20 Feb 2015. s.3-4.

<sup>145</sup> United Nations, General Assembly, ”World Summit Report”, A/ RES/60/1 p.139, 2005. s.30. Se även: The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS), ”The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty”, 2001. s.XII

<sup>146</sup> Utrikespolitiska institutet, Landguiden, ”Nordkorea”, [ui.se](http://ui.se), Senast hämtad 20200111

<sup>147</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”North Korea and the Responsibility to Protect”, 20 Feb 2015. s.3.

Med utgångspunkt i teorin menar både realism samt idealism som trots sina distinktioner är enade om att R2P blir svårt att anpassa på Nordkorea. Realismen å ena sidan förklarar att om mänskliga rättigheter kolliderar med statens egna intressen, behöver dessa rättigheter inte följas. Detta har tidigare förklarats som ett synsätt att *latent* påtala att Nordkorea inte agerar felaktigt. Detta resulterar i att R2P inte blir aktuellt, eftersom det inte finns skäl för intervention då de mänskliga rättigheterna inte kan inskränkas om de inte existerar inom en stat. Å andra sidan förklaras det ur ett idealistiskt synsätt att R2P inte kan appliceras på Nordkorea då R2P är utformat efter en stat som eftersträvar det demokratiska politiska styret, där Nordkorea kan svara med kärnvapenattacker som kopplas samman med R2Ps kriterium att dödandet inte får vara större än hur situationen såg ut från början.<sup>148</sup> Eftersom Nordkorea innehar kärnvapen, går det inte att förutspå hur stort antalet dödade kan bli.

---

<sup>148</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS) , ”*The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty*”, 2001. s.XI-XIII.

## 7. Diskussion

I denna del kommer rapporterna gällande R2P att diskuteras samt delar av den tidigare forskning som presenterats. Rapporterna som ska diskuteras är grundidén av R2P från 2001, rapporten efter World Summit Outcome från 2005 samt slutligen även rapporten från CoI år 2015 gällande situationen i Nordkorea. Vidare kommer Kinas roll återspeglas i förhållande till Nordkorea för att förstå vilken betydelse detta har för en implementering av R2P. En del av den tidigare forskning som nämnts kommer även att användas för att antingen bekräfta eller dementera det som framkommit i analysdelen.

Nordkorea har som tidigare förklarats inte bekräftat de brott mot mänskligheten som CoI rapporterat om, dessa har avfärdats eller aldrig svarats på.<sup>149</sup> Detta har ur det teoretiska perspektiv realism förklarats som ett sätt där de mänskliga rättigheterna går emot statens intressen, och således åsidosätts mänskliga rättigheter. Realismen menar att när mänskliga rättigheter inte existerar i en stat som i detta fallet Nordkorea, finns det inget att intervensera på eftersom R2P är synonymt med mänskliga rättigheter. Däremot menar idealismen att R2P inte är tillämpligt i en stat som Nordkorea, då Nordkorea är politiskt utformat att vara i synonym med realism som är direkt motsats till idealism.

Idealismens utformning i rapporterna om R2P talar om mänskliga rättigheter och möjligheter till förbättring, där grundtanken av människan är god med möjligheter till förändring.<sup>150</sup> Realismen däremot ser det internationella samfundet med stor tvivel samt att tanken om att mänskliga rättigheter är en norm inte existerar, vilket ger fog till att förklara att Nordkorea och R2P inte går att kombinera då det är två motsatta poler där Nordkorea är starkt militariserat som R2P inte tål. Liknelsen går att jämföra med äpplen

---

<sup>149</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, ”North Korea and the Responsibility to Protect”, 20 Feb 2015. s.2-4.

<sup>150</sup> Lohr gen Stahl, Roland, Preventivt självförsvar: FN-stadgan artikel 51 : ”rätten till självförsvar enligt folkrätten, en rättighet eller ett hot mot folkrätten”, Stockholm, 2011. s.23.

och bananer, hur mycket det än påtalas att Nordkorea bryter mot internationella åtaganden och mänsklig säkerhet och rättighet(äpplen), är utgångspunkten i R2P en utopi som inte efterliknar Nordkorea(bananer), utopin innehar inte heller kärnvapen. Detta resulterar i att hur stort behovet än rapporteras om som det gjort i CoI's rapport, är intervention genom R2P ingen lösning på de brott som det rapporterats om i Nordkorea.

Vad som däremot går att diskutera är de möjligheter som R2P faktiskt har för att intervensera på Nordkorea. I tidigare analysavsnitt har det förklarats att R2P inte tål kärnvapen eller den relation som Kina har med Nordkorea då Kina sitter i säkerhetsrådet. Men om World Summit Report skulle utvecklas vidare för att inte beslutas av säkerhetsrådet utan precis som Amneus menar på ett oberoende utomstående organ, skulle det fungera då? <sup>151</sup>

Redan 2001 framförs att det skett interventioner som gått mer dåligt än bra och de länder som nämns är Rwanda, Somalia, Bosnien och Kosovo.<sup>152</sup> Efter 2005 års värld toppmöte talas det om att ingen stat själv kan bära allt ansvar självt och att det krävs ömsesidigt agerande på global, regional och nationell nivå för att hantera svårigheter.<sup>153</sup> Vad som även är värt att diskutera är säkerhetsrådet legitimitet där den sista av Gareth Evans 5 missförstånd om R2P är Irakkriget som är ett exempel på misslyckad intervention, där Evans menar på att säkerhetsrådet beslutade om att inte intervensera staten men att detta ändå gjordes.<sup>154</sup>

För att återgå till ovannämnda exempel-länder som nämns i 2001 års rapport där interventioner gått mindre bra nämns några stater. Däremot har det efter 2001 tillkommit bättre typexempel för att exemplifiera problemen med R2P, ett av dessa är Libyen. Se-

---

<sup>151</sup> Amneus, Diana, *"The Responsibility to Protect by Military Means Emerging Norms on Humanitarian Intervention?"*, Department of Law, Stockholm University, Stockholm, 2008. s.90.

<sup>152</sup> The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS), *"The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty"*, 2001. s.11. Se även: Gareth, Evans. *"The Responsibility to Protect: An Idea Whose Time Has Come...and Gone"*, International Crisis Group. Bryssels. 2008

<sup>153</sup> United Nations, General Assembly, *"World Summit Report"*, A/ RES/60/1, 2005. s.21.

<sup>154</sup> <sup>154</sup> Gareth, Evans. *"The Responsibility to Protect: An Idea Whose Time Has Come...and Gone"*, International Crisis Group. Bryssels. 2008. s.290-295.

dan 2011 har det misslyckats att återställa Libyen till en fredlig plats för befolkningen där grupper utrustade med vapen brutit mot internationella humanitära lagar samt brott mot mänskliga rättigheter samt krigsförbrytelser.<sup>155</sup> Vad som är värt att nämna är existerande bevis där två permanenta medlemmar i FNs säkerhetsråd stöttat vissa partier i Libyen med vapen trots ett mandat med så kallat vapenembargo (får inte stötta med vapen under ett år).

Varför är då Libyen eller Irakkriget som Evans talar om intressant för Nordkorea? Precis som Nordkorea sker det systematiska brott mot mänskliga rättigheter. Att två permanenta medlemsstater i FNs säkerhetsråd går emot mandat för att inte stödja olika grupper med vapen, eller att det sker intervention trots att det beslutats av säkerhetsrådet att avvisas, visar på vilken styrka statssuveräniteten har i förhållande till bestämmelser gjorda av FN. Nordkorea ligger geografiskt nära Kina, som också sitter som permanent medlemsstat i FNs säkerhetsråd. Frågan är snarare, om Kina kan gå emot de sanktioner som FN beslutat mot Nordkorea (trots att Kina inte direkt dementerar sanktionerna), vilken makt har då FN samt säkerhetsrådet att intervensera mot en stat som innehar kärnvapen av okänd storlek och är i relation med Kina som är en världsstad? Dessutom, som professor The Hon Gareth Evans nämner är en av missförstånden om R2P där Irakkriget påstås vara ett misslyckande som ledde till krig.<sup>156</sup> Evans förklarar att detta inte är rätt då interventionen aldrig godkändes av säkerhetsrådet, frågan är då hur en intervention kan genomföras trots att det endast är säkerhetsrådet som får fatta beslut om intervention som framgår i både rapporten från ICISS samt World Summit Report.<sup>157</sup>

För att återgå till uppsatsens frågeställning är det av stor vikt att beakta de tidigare nämnda aspekter om R2P som känsligt för kärnvapen, Kina som inte förhåller sig till de

---

<sup>155</sup> Global Centre For The Responsibility To Protect - Populations at Risk - Serious Concern - Libya [www.globalr2p.org](http://www.globalr2p.org) senast hämtad 20200111

<sup>156</sup> Gareth, Evans. "The Responsibility to Protect: An Idea Whose Time Has Come...and Gone", International Crisis Group. Bryssels. 2008. s.290-295.

<sup>157</sup> Gareth, Evans. "The Responsibility to Protect: An Idea Whose Time Has Come...and Gone", International Crisis Group. Bryssels. 2008. s.290-295. se även: The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS), "The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty", 2001. s.XII-XIII. Se även: United Nations, General Assembly, "World Summit Report", A/ RES/60/1 p.138-140, 2005.

sanktioner FN beslutat mot Nordkorea samt förändringen av rapporterna från World Summit Report och ICISS som utformats ur en utopi där världsbilden är demokratiska stater som efterliknar ett idealistiskt synsätt som är olikt Nordkorea som efterliknar ett realistiskt synsätt. Även om rapporterna förklarar tillvägagångssättet, är det mycket som säger emot möjligheterna för att genomföra intervention på Nordkorea. Även om beslut an intervention skulle ske av något annat oberoende organ istället för säkerhetsrådet som Amneus nämner,<sup>158</sup> är det ur ett realistiskt och idealistiskt synsätt inte möjligt. Snarare framstår R2P som något som framgår som bra men vid en närmre analys av möjligheterna för tillämpning mot en stat som Nordkorea blir hindren många fler än möjligheterna.

I förhållande till Amneus är det värt att nämna att även Ernest G. Wheeler diskuterade ett alternativ till säkerhetsrådet som skulle vara någon form av alternativ myndighet för att tillföra den legitimitet som saknas i R2P.<sup>159</sup> Detta kan däremot diskuteras ur två perspektiv. Det ena perspektivet förklarar att Amneus och Wheeler försöker hitta en lösning för att undkomma vetorätten som Kina kan utnyttja. Det andra perspektivet förklarar att detta är ett idealistiskt tankesätt vars mening är att varje människa är god men att verkligheten är en annan än den utopi som målas upp av R2P. Även om R2P skulle beslutas av ett utomstående organ och inte av säkerhetsrådet, skulle Nordkorea ändå inte kunna intervenseras med hänvisning till det militära artilleri som finns inom Nordkoreas territorium.

Slutligen är denna uppsats i förhållande till forskningsfältet en ny väg för fortsatt arbete kring en lösning av säkerhetsläget i Nordkorea och de brott mot mänskligheten som det rapporterats om. Även om forskningen är ny i förhållande till att fältet för R2P i förhållande till Nordkorea är relativt tomt är min förhoppning att denna forskning ska vara en avstamp som ska gå att bygga vidare på.

---

<sup>158</sup> Amneus, Diana, ”*The Responsibility to Protect by Military Means Emerging Norms on Humanitarian Intervention?*”, Department of Law, Stockholm University, Stockholm, 2008. s.2.

<sup>159</sup> Wheeler, Ernest G. ”The Responsibility to Protect and alternative R2P authority: Implications of new thinking on sovereignty”. University of Toronto, 2006. s.ii. Se även: Kondocho, Boris, ”The Responsibility to Protect and Northeast Asia: The Case of North Korea”. Korean Journal of Defense Analysis, Vol. 24, No. 4, December 2012. s.433.





# Källförteckning

Acharya, Amitav, "Redefining the dilemmas of humanitarian intervention", Australian Journal of International Affairs, Vol. 56, No. 3, 2002.

Amneus, Diana, "The Responsibility to Protect by Military Means Emerging Norms on Humanitarian Intervention?", Department of Law, Stockholm University, Stockholm, 2008.

Bergström, Göran & Boréus, Kristina, Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig textanalys, Studentlitteratur, Lund, 2000.

Charter of the United Nations "Chapter VII: Action With Respect to Threats to the Peace, Breaches of the Peace, and acts of Aggression". Hämtad från [un.org](http://un.org) senast 20200111.

Council on Foreign Relations - The China - North Korea Relationship [www.cfr.org](http://www.cfr.org) senast hämtad 20200111.

Global Centre For The Responsibility To Protect, Publications, "*North Korea and the Responsibility to Protect*", 20 Feb 2015.

Global Centre For The Responsibility To Protect - Populations at Risk - Serious Concern - Libya [www.global2p.org](http://www.global2p.org) senast hämtad 20200111.

Graneheim, U. H., & Lundman, B, "Qualitative content analysis in nursing research: concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness". Nurse Education Today, 24, 2004. s. 105-112.

Gareth, Evans. "The Responsibility to Protect: An Idea Whose Time Has Come...and Gone", International Crisis Group. Bryssels. 2008.

Hsieh & Shannon, "Three approaches to qualitative content analysis, Qual Health Res. Fooyin University, Taiwan, 2003.

Kondocho, Boris, "The Responsibility to Protect and Northeast Asia: The Case of North Korea". Korean Journal of Defense Analysis, Vol. 24, No. 4, December 2012.

Lohr gen Stahl, Roland, Preventivt självförsvar: FN-stadgan artikel 51 : ”rätten till självförsvar enligt folkrätten, en rättighet eller ett hot mot folkrätten”, Stockholm, 2011.

Nationalencyklopedin, Kina, ”Statsskick och Politik”, [ne.se](http://ne.se), Senast hämtad 20200111.

Report of the UN Secretary-General on the situation of human rights in the Democratic People’s Republic on Korea, UN General Assembly, A/64/319, 24 Augusti 2009.

Stears, Jill (red.), "An introduction to international relations theory" [Elektronisk resurs] perspectives and themes, 3. ed., Pearson Longman, Harlow, 2010. s.53f.

Svenska FN- förbundet, UNA Sweden, ”Vetot i FN:s säkerhetsråd”, senast hämtad 20200111.

The International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS) , ”The Responsibility to Protect: Report of the International Commission on Intervention and State Sovereignty”, 2001.

United Nations, General Assembly ,”World Summit Report”, A/ RES/60/1 p.138-140, 2005.

Utrikespolitiska institutet, Landguiden, ”Nordkorea”, [ui.se](http://ui.se), Senast hämtad 20200111.

Western ,John. ”Protecting States or Protecting Civilians: The Case for R2P”, The Massachusetts Review, 2011.

Wheeler, Ernest G. ”The Responsibility to Protect and alternative R2P authority: Implications of new thinking on sovereignty”. University of Toronto, 2006.